

Rumanija kariaus su Teutonais. Teutonai=Bulgarai eina ant Saloniku.

Sudegė Kanados parlamento rumai.

Vilniaus miestui uždėta 75.000 markių baismės.

Kanados parlamento rumai sudegė.

Ottawa, Ont. Naktį į vasario 4 d. sudegė puikus Kanados parlamento rumas. Gaisre žuvo keliolika žmonių, tarp jų parlamento narys B. Law. Gaisras kilo nuo sprognusio gazo bombų, kurias, kaip menama, padėjo vokiečių šnipai Bombų sprogimas buvo toks markus, kad kairurie žmonės tapo parblokti ant žemės.

Gaisras prasidėjo pusiau devintą valandą vakare, kaip tik tuomi laiku, kada parlamento šio sesijos ir galerijos buvo prisikimę klausytojų, tarp jų moterų ir vaikų. Išgirdę bausių sprognius, visi puolėsi prie durų, bet šia paskartojo sprognimas ir žiaurus ugnies liežuvis nemellingai pasitiko besigrūdantius prie išėjimo durų žmones. Salėje pasidarė bausių sumišimas ir riksmas: vieni kitus nemellingai mindžiojo besikverdami prie durų. Daugelis išsibėgėjo šokdami pro langus. Daugelis žmonių susižūdė besigėbėdami, daugelis apdegė. Gaisro gesinti suvažio ugnegesiai iš visų aplinkinių miestų, bet gaisro apveikti negalėjo. Taip tas puikus rumas visai supleskė. Apvelti rumo bokštai grūdami sužeidė bei palaidojo savo gruvėsinose kelis ugnegesius ir policmonus.

Kanados parlamento rumai buvo vienu gražiausių gotiškų trobeščių visoje Amerikoje. Jų pastatymas ir įtaisyimas atėjo apie 7.000.000 dolerių, bet gaisro sunaikintų rasti ir evarbių dokumentų jokia kaina apkaunuoti esą negalima. Taisi rumas pradėtas statyti 1867 metais. Jo kertinį akmenį padėjo velionis Anglijos karalius Edwardas VII.

Kanados valdžia labai sujudinta tuomi ateitinkumu. Vyriausybės įsakta stengtis sugauti gaisro kaltininkus ir tinkamai juos nubausti. Slaptoji policija ir detektyvai pastatyta ant kojų netik Kanadoje, bet ir Suv. Valstijose, kad sužvejoti to gaisro suokalbininkus. Gi vieton sudegusių parlamento rumų nutarta atstatyti dar puikesnius triobesius.

Gasolinas gesinimo aparatuose.

Pagalios išėjo į aikštę, jog visi gesinimo aparatai sudegusiam Kanados parlamento rume, vietoje vandens, būvo pripildyti gasolino. Tai esą vie šnipų darbas. Ištikinus gaisrui, kur tik ugnegesiai pavartojo gaisro gesinimui minėtus aparatus, ten gaisras su neapsakytu smarkumu dar labiau prasipalino. Kada vieną toki aparatą ištyrinėta, pasirodė kame dalykas. Imtasi kitokių įrankių gaisro sukalimui, bet jau buvo pervėlu — gaisras buvo peržengęs suvaldymo rubežų.

Gaisras amunicijos dirbtuvėje.

Išgąsdinti Ottawos gyventojai nusiminę dar tebežūrėjo į rūkstančius parlamento rumų gruvėsius, kaip štai Ottawo pasiekė gandas apie kitą panašios rūšies nelaimę: Hespely, Waterloo paviete, kas tai padegė didelę Kanados ginklų dirbtuvę, Jardin Munitions Factory. Bombų dirbtuvė gaisro tapo visiškai sunaikinta, bet kitas ginklų dirbtuvės pasiekė nuo gaisro išgelbėti. Amunicijos dirbtuvę saugoti visur išsiuntinėta buriai kareiviu.

— Montreal, Kanada. Susekta vokiečių suokalis sudinamituoti milžinišką Victoria tiltą per St. Lawrence upę. Dabar sargyba prie to tito dikčiai sustiprinta.

75.000 markių baismės Vilniaus gyventojams. Pereitame „Zv.“ numeryje minėjome apie Vilniuje ištikų didelį gaisrą. Šios savaitės telegramos praneša, jog to gaisro kaltininkais vokiečiai (taryb pačius Vilniaus gyventojus ir už tai uždėję ant jų 75.000 markių (\$18.750) baismės. — Zydas muša, — zydas rėkia.

Kruppo dirbtuvės Lietuvoje.

Raportai iš Petrogrado skelbia, jog Kaune ir Šiauliuose vokiečiai ištaisė skyrius žinomųjų Kruppo ginklų dirbtuvių (Kruppo dirbtuvių) badą kėdiantiems gyventojams. (Kruppo dirbtuvių) badą kėdiantiems gyventojams. (Kruppo dirbtuvių) badą kėdiantiems gyventojams. (Kruppo dirbtuvių) badą kėdiantiems gyventojams. (Kruppo dirbtuvių) badą kėdiantiems gyventojams.

Anglija neleidžia siūsti į Lietuvą maisto.

Rockafellerio Komisija, kuri šelpia Belgiją ir Serbiją, buvo sumanusi siūsti maisto ir Lenkijos bei Pabalturio (Lietuvos ir Latvijos) badą kėdiantiems gyventojams. Tam tikslui buvo užvestos derybos su Anglija ir Vokietija, kad josios leistų maistą nugabinti ir skiriamą vietą. Buvo apskaityta, jog išsistintimui badaujančių Lietuvoje, Latvijoje ir Lenkijoje reikėtų išleisti kas mėnuo po 2.000.000 dolerių.

Vokietija garantavo, jog ji nekonfiskuos toms šalims gabenamo maisto, apart to pati prisiektino kiek galėdama pagelbėti komisijai tame jos pasiryžime. Vienok Anglija griežtai atsisakė praleisti tą maistą gabenti, pasiremdama būk tuomi, jog vokiečiai užimtose žemėse daro rekviziciją valgomųjų daiktų ir siūnčia juos Vokietijon. Taigi delei Anglijos politikų griežto užskirtimo "badau priversti Vokietiją pasiduoti", mūsų šalies žmoneliai turės badauti kaip badavę.

450 vokiečių prigėrė Dauguvoje. Amsterdam, 5 vasario. Čia gauta žinia, jog laike mūšių ties Dvinsko tvirtovėmis Dauguvoje nukendo 450 vokiečių. Vokiečiai stengėsi priversti skersai užlašą Dauguvą, bet rusų kanonių šūviai toje vietoje sudaužė ledą, ir visi vokiečiai sustrigo vandeniui.

Zepelinai bombardavo Dvinską. Oficialiai Petrogrado pranešimai skelbia, jog peršita su bataba didis vokiečių Zepelinų skvadronas perlėkė viršų Dvinsko. Tie orlaiviai atakavo santarminį su vokiečių armija rusų pozicijas keliose to fronto vietose. Tečiaus rusai su dideliu pasisekimu tas atakas atmušė.

Talkininkai ardo vokiečių pozicijas. Pasak telegramų iš Londono, talkininkų artilerija pašėlusiai atakuoja vokiečių pozicijas nuo Belgijos iki Sampanijai, Francijoje, ypač rytus nuo Arras, netoli Het Sas ir St. Laurnet ir pas La Lisere, tarpe Aise ir Aisne. Smarkiausios artilerijos šaudynės būvę Loos apylinkėje ir netoli Ypres—Roulers gelžkelio, kur talkininkai pasekimingai suombardavo prieš apkasus.

Vokiečiai varomi iš Kameruno. Iš Madrido oficialiai pranešimas skelbia, jog 900 vokiečių ir 14.000 jų kariaunos Kamerune (vokiečių naujokynė Afrikoje) pastaruoju perėjo sieną į Ispanijos Guinea. Ispanijos valdžia vienok tą vokiečių armiją nginklavo ir užturėjo savo teritorijoj iki karė pasibaigėsi. Iš to sprendžiama, jog Anglo—Prancūzų kova kuri prasidėjo perėjo meto pradžioje, artinasi prie galo.

Rumanija rengiasi karėn su Teutonais.

Rymas, 5 vasario. Rumanija ištikrųjų rengiasi karėn. Pastaromis dienomis galutinai užbaigta atarėginių mobilizacija. Daugiau kaip 500.000 Rumanijos kareivių sutraukta Austrijos ir Bulgarijos pasienyje. Rusijos gi pasienis visai neapginkluotas. Tas reišika, jog Rumanija išsistanti karėn talkininkų pusėje. Pastaruoju Rumanijos valdžia padavė savo parlamentui bilijū, reikalaujanti užtraukti 40.000.000 dolerių paskolos karė reikalams.

Kad Rumanija kariausianti su Teutonais, tai, esą, nėra mažiausios abejonės. Tik laukiama atsakančios progos. Toji gi progą veik atsisar, kaip tik talkininkai sustiprės Salonikuose, o rusai įeis gilyn Galicijos.

Rumanijos prisirengimas karėn sukėlė didį neramumą Teutonų pusėje. Rymo laikraštų nuomone, kaip tik Rumanija išsistanti karėn, ją paseksianti ir Graikija. Ir šiu dvejų valstijų prisidėjimas prie talkininkų dikčiai sutrumpėsias karę.

Atakos ant Salonikų prasidėjo. Parvazius telegramos praneša, jog vokiečiai su bulgarais jau pastatę savo kariaunas Graikijos parubežin ir kad Doiran'o apylinkėje šelsta artilerijų kalėtinės jau kelinta diena. Kol kas angli atakas atmušę.

Iš Rymo telegrafuojama, jog didelė austrų kariauna traukia pagelbon savo talkininkams, kurie atakuoja sąjungiečių pozicijas Salonikuose.

Austro—Bulgarai Albanijoje. Londonas, 7 vasario. Austrijos ir Bulgarijos kariaunos susivienijo, kad sąjungtomis įjegomis pasekmingiau veikus Albanijoje. Toji sąjungta kariauna užėmus miestą Elbasan ir nuveikus serbų—italų kariauną 12 mylių į šiaurę nuo Avlono.

Zepelinų aukos. Slig oficiali paskelbimā iš Londono, laike paskutiniojo vokiečių Zepelinų atsilankymo Anglijoje užmušta 38 vyrai, 20 moterų ir 6 vaikai, o sužeista 51 vyras, 48 moterų ir 2 vaikai.

Grižtant Vokietijon, Zepelinai numetė bombas ant vieno Anglijos laivo, gabenančio anglis. Laivas sykių su 13 jo keliauninkų nukendo.

Vienas iš tų Zepelinų, L—19, su 22 savo pasażieriais aukrito vandeniui ir šaukėsi pagelbos. Bet arti būvęs anglų žvejų laivas King Stephen pasibijojo gelbėti vokiečių, kad paskui jie neuždalytų jų laivo. Taip visi ir nukendo.

Vokiečiai didžiai pasipiktinę iš tokio laivo King Stephen kapitono pasielgimo. Jie sako, kad negelbėti skestančio yra tai didžiausias barbarizmas, kokio nei laukinės tautos dar nežinojo. Bet angliai tai visai kitaip žiuri.

Rusija išsivare Am. Raudonojo Kryžiaus narius. Berlynas, 1 vasario. Amerikos Raudonojo Kryžiaus skyrius, pasiūstas Siberijon aprūpinti vaistais ten ištuotoms vokiečių ir austrų—karo belaisviams,—pranešė Amerikos ambasadoriui Gerard, jog Rusijos vyriausybė įsakė jiems išsinešinti iš Rusijos. Taipgi nei gydymoje, nei galsteiniausio eserers, nepriėstos atlankyti belaisvių, kurių dauguma serga delei nesantirinių gyvenimo sąlygų.

Tokiū būdū visas Amerikos Raudonojo Kryžiaus veikimas Rusijoje, esą, busias sustabdytas.

Paskiausios žinios.

— Iš Petrogrado praneša, jog vokiečiai perėjo Dauguvą ir užėmė varbių rusų poziciją, gelžkelio stotį Liksno, kuri randasi tik 7 angl. mylias nuo Dvinsko.

— Berlyno raportai skelbia, jog vokiečiams pasisekė užimti apie 2400 vokiečių prancūzų pozicijų. Iš Londono gauta žinia, jog naują vokiečių armiją iš 600.000 kareivių gabenama Francijos pasienin. Matyti, kad vokiečiai rengiasi prie ofensivos šiam fronto.

J. GERUTIS.

Garbenio Nuomones.

(Antra dalis. sv. Kazimiero Draugijos išleidimas.)

(Tasa.)

— Tai vasara pasivėliną leidusios apie 4 valandas. Tai gi patis astronomai sutinka kad saulė gali nesiekubinti nusileisti, jei šv. Jone užtrunka ilgiau bespindėdama.

— Ne tai, Geradėjau! Aš noriu paaiškinti, kaip saulė gali sustoti, kad ji niekur neina, stovi ant vietos? Ki-
taip tarus, jei žydų vadui, Jozuei, nebuvo abalgu prašyti Dievo, tat Dievui turėjo būti labai nesmagu išklausti. Nes kogi prašo tas Jozue? Prašo saulę suturėti. Kamgi turėti tai, kas neina? Prašymas neišmintingas ir jo išpildymas negalimas!

— Vaikas, motina ir Dievas.

— Ka tai reiskia?

— Tai trumpa pasaka.

— Klausau.

— Tula motina apsirgo. Atėjo gydytojas apžiūrėjo ir išeidamas pasakė, kad gali apsiriekti dugnolio uždegimas. Ligonės sūnus Jonelis tai išgirdęs nusigando, manydamas, jog gali nustoti mamos.

Inbėgęs kambarin, krito ant kelių prieš kryžį ir ašaromis aptekęs ėmė melstis: „Geras Jezau! Išgydyk mano mamą nuo uždegimo dugnolio“.

Bet gydytojas apsiriko. Buvo ne ta liga ant rytojaus pasirodė šiltinė.

Ale Dievas nelaukė rytojaus. Jis pirmoje dienoje pažino jog tai šiltinės (karščiū) beesama.

Dievui buvo vienos abalgos su Joneliu, kuomet šis maldavo, kad išgydytu jo motiną nuo uždegimo dugnolio.

— Kodėl abalgos?

— Tuojau pasakysiu kodėl. Dievas mąstė pats sau: „Ką čia dariau? Esmi geras ir norėčiau išgydyti Jonelio motiną. Esmi visagalis ir galėčiau pigiai tai padaryti. Ale tas vaikas varžo man rankas ir daro man didelį keblumą. Aš negaliu išgydyti motinos nuo uždegimo dugnolio dėlto, kad ji jo neturi.“

— Ar jau visa pasaka?

— Visa.

— Atsiprašau Geradėjas. Cia Dievui negalėjo būti jokio keblumo. Kogi vaikas ištikrųjų prašė? Prašė, kad išgydyt motiną ir hieko kito. Dievui bepaliko išgydyti ir tiek.

— Gerai sakai. Bet mudu nusitolinova nuo Jozue.

— Bet nusitolinova nebereikalo. Geradėjas tuščių pasakų nesit prateš vedžioti. Tai čia benebus tik taip: anas Jonelis benebus Jozue, motina benebus saulė, Dievas tai kaip visuomet Dievas. Jozue meldžias, prašo Dievo, kad sustabdyt saulę. Ale toje maldoje yra tirsta klaida, nėra tai dugnolio uždegimas, yra stačiai šiltinė. Vadinasi, žemė sukka, ne saulė.

— Puikiai mano prieteli! Tamsta atspraišė maneš, aš atsiprašau Tamstos ir artkarošiu Tamstos žodžius truputį kitaip juos apvertė: „Cia Dievui negalėjo būti jokio keblumo. Kogi Jozue ištikrųjų prašė? Prašė, kad Dievas prailgint diena, ir nieko kito. Dievui bepaliko prailginti ir tiek“.

— Sprantu, Geradėjau. Dievas nustatė prašymą kaip reikiant, kol dar neišklauses.

— Mano prieteli! pasake kaip teologas. Taip ir yra, Dievui taikiai nustatyti žmonių maldas. Kiek tai kartų mes prašome Dievo patis nežinodami ko prašome. Dievas išpėja žmogų lyg motina savo verkiantį kūdikį. Dievui tenka priišklausyti visokių vieškiausiu maldavimų. Vieni prašo to, kas gavus išeit kuoblogiausiai. Kiti nurodo Dievui būdą net, kaip turi išklausti. Šitie geidžia vedžioti Dievą už rankos, kaip anas mažas Jonelis, kura prašė dar Jezaus, kad išgydytų ir jo tetutę. O idant Jezus raštų, kame tetutė gyvena, Jonelis pridėjo: „Ji, sako, gyvena Panevežyje, Ramigalos gatvė, namas No. 29“.

Ar tai beviensas iš tarpui paaugusių žmonių slunčia Dievą Ramigalos gatvėn, prie 29 numerio! Dievas išklauso mumus, bet pirma nustato mūsų prašymą kaip reikiant. Dievas apsvarsto mūsų maldą, pakraipia tikrojos pusėn, paremia ant pamato, suteikia tikėjimo malonę ir tuomet tik sutinka padaryti.

— Tai išaina, jog Dievas nustatė Jozuės prašymą. Juk išties, Jozue prašė tik dieną pratęsti. Dievas išklauso, pratęsia šviesą ne tokiu būdu, kaip kad Jozue prašė — saulę sustabdyti — bet kitiškai. Ale vėl paina!

— E kokia?

— Paina pati keblioji. Juk užsigeidus pratęsti diena, būtina reikia suturėti ne saulę, ale žemę, nuo kurios sukimos daros diena ir naktis. Tai čia Dievui tenka dar keblenis darbas. Zina Geradėjas bėgant suturėti šviesą abalga už stovinti. Nu, sakysime, žemė apsisotjo. Tuomet kas pasidarys su kitomis planetomis? Begu jos panorės sustoti? Pasidarys suirutė vasame pasaulyje, ims temti ir aušti ne laiku, užsikludys dangaus bėgliai kiti už kito ir sudiev svetiumi begyvenus! Ką Geradėjas pasakysi apie tai?

— Aš pasakysiu, kad sveikas darai čia dvi riebi klaidi.

— E koki!

— Visupirma manai būk Dievas nebūtų galėjęs pratęsti dienos nesustabdes žemės. Antra, sustabdes žemę būtų padaręs didelį sumišimą visame danguje.

— Aš stačiai taip ir saprotauju.

— Anot Tamstos, Dievas teturėjo tik vieną [ranki], ir tas pata nederėjo. In tai aš atsakau: Dievas turėjo daug irankių ir nors nebūtų turėjęs kito, kaip žemės sustbdymą ir tas būtų buvęs galimas. Nori Tamsta girdėti kaip?

— Ir labai noriu.

— Prašau prisiminti, jog žemė sukka dvejetaini. Ji sukka pati apie savo ašį 24 valandas — tai jos pirma besisukseina. Ji rieda aplink saulę 365 dienas — tai jos ant-ras sukimos.

— Tai yra žinoma.

— Taip žinoma, bet yra reikalinga priminti dėl mudviejų ginčo. Su žemės besisukimu yra taip, kaip su vežimo, ar brikos ratu. Sakysime, stovi prieš mudu brika, kurios tekiniai turi vieną metra aplinkui. Brika važiuoja rinki, kurs turi aplinkui 365 metrus. Tekinis sukka aplink save ir kiekvienu apsisukimu padaro ant smilbių vežę metro ilgumo. Apisukęs 365 kartus ant ašies pa baigęs riedėjęs vis rinki.

— Suprantu. Bryka — tai žemė, rinkiš — tai žemės takas (ekliptika) kuriuo ji bėga, o Mikolas, kurs vežų vi duryje žiūri, kaip brika važiuoja — tai saulė.

— Nu, ir gerai, sutinka. Sakysime dabar, kad vienas tekinyš kaž-kodėl nesueika — juk tai kairada tinkas. Kas bus? Nieko nebus. Kiti tris tekiniai sukais kaip besieukę ir varys rinkęje ne tik brika, ale ir atkakla savo draugu — tekinį. Nors šis apie savo ašį nesieukę, vienok kitų tekinių velkamas tariamąjį rinki apvažiuo.

— Tai kagi? Anot Geradėjo, su žeme taip išėjo, kaip su tuo tekiniu. Žemė pametė besisukusi aplink save, o aplink saulę bėga kaip bėgusi. Čia yra kažkaip, tik var-gu taip? Žemė bėga, nei-suka, diena prasitęsia! Grįžta vleton savo laiku, tekinyšs tinka! Sakau Geradėjau, čia išties kibėlė.

— Mano prieteli! Tamstai kibėlė, o man nėra nei jokios kibėlės. Žemė darė kelias valandas tai, ką brikos tekinyš padarė per kelias minutes, apie kurį tikka kalbėjoja ir drauge su juomi brika. Juk, teks, pasakius, kuomet tekiniai apsisuka du kartu, vežimas pasjudina tuo laiku vieną kartą; jis važiuoja tolyn pats nesieukę ir tai yra keleviams laimė! Sukkis brika taip kaip tekiniai, kas

čia galėtų važuoti galvos nenutrūkęs.

— Sugava Geradėja!

— Nebėgu.

— Sakysime, Geradėjas ar aš važiuojuva.

— Kuomi, kad nei vienas arklie neturiva?

— Nu, vistiek. Brika staigu staptelėjo. Būtinai pris-eina griuti nosimi ir griuti tuo smarkiau, kuo brika bėgo greičiau ir kuo staptelėjimas buvo staigašnis. Žemė gi bėga aplink saulę penkiolika kartų greičiau už, greitąją mašina. Vaidenk pačią dabar, ji ėmė staigu apsisotjo. Kas tuomet? Visi daiktai ant jos: girios, miškai, sodžiai, bažnyčios — šoks biauš klumpakojų, vandenynai išsilies, niekas neliks gyvas. Tai nebus brikos staptelėjimas, ale bus keleivių pražūtis. Dingš Amorriečiai, bet galą gaus ir žydai.

— Mano prieteli! nesirūpink žydais. Ką Tamsta darai pasaugojęs briką, kurioje važiuoji, bekryptant? Atsiloiš savo sunkumu kiton pusėn ir tai darai visuomet i-lidpamas ir išlipdamas iš vežimo. Ar kad Tamsta darai mažmoži, Dievas negalėtų daryti milžinišką? Dievui už-tenka galybės sustabdyti žemę, nekubinus vandenu. Pa-sakius, kad „Dievas sustabde žemę“, reikia pridurti „ir vis kas ant jos ir joje yra“. Dievas galėjo sustabdyti ne-krutamą daikta, tuo pigiau galėjo sustabdyti krutamą.

— Taip. Man teko irties eldija ir aš esmi regėjęs, kaip pririša diržų daiktus, kad besibuojanti jura nenukratytų jų vandenin. Tai ir Dievas bene taip daro?

— Kaipgi, taip ir daro. Tik užtū diržo vartoja savo valią. Be abejonės nors vis tai yra galima, bet čia neapsi-eitumei bė stebūklui. Tegu sau stebūklui ginčyti nepri-dera, ale dauginiti stebūklų skaitlių irgi yra bereikalinga. Taigi, kodėl Tamsta maneš neklaus, begu Dievui buvo reikallas tvirti čia stebūklą pratęsus šviesą ir saulės akvy-veizda?

— Kaltas esmi aplenkęs tokį svarbų klausimą. Bet neustabdyžius žemės, aš neišmanau kaip...

— Šitain. Kuomet saulė leidžias — kalbu žmonių bū-du — ji eina vis žemyn ir žemyn. Galų-gale Tamsta ją beregi kaip kepurės snipi ir tik kelias minutes, dangus raudonuoja. Prašau pasakyti, ar saulė tame akiumirka-nyje yra ant akiclopo (horizonto) viršaus, ar po akiclo-pio apačios?

— Aišku, jog ant viršaus, nes aš ją teberegiu.

— Tai ir netiesia. Saulė yra tame laike akiclopo apa-čioje.

— Tat kaipgi aš ją tebere-giu?

— Tai dėlto, kad spindu-liai krinta ant mūsų nebatie-siai, ale pažuliniai. — Tai keistumėlis! — Ne viena saulė ir kiti kūnai taippat daro. Tai yra bendras optikos įstatas, ku-rį mokelias vadina spindulio ilūžimu (refrakcija). — E kagi yra tas atspin-dulio ilūžimo įstatas? Esmi berods biskį girdėjęs, ale ne-paakysčiau, kaip ten yra.

— Yra šitaip. Kuomet spindulys išaina iš vietos labia tirštos, labiau sunkios i vietą mažiau tirštą, mažiau sunkią, — tuomet jis krinta pažuliniai. Stal, vanduo yra tirstesnis už ora. Taipog ore yra atluoginiai vieni sunkesni už kitus. Kiekvieną sykį, kada spindulys maino vietą, jis maino ir kelią. Gali tikties, kad tarpu spin-dulio ir tarpu Tamstos kas-nors užstoja potiesumu, tu-met Tamsta regėsi spindulį užlauztą.

— Bet jei aš stovėčiau šia-pus sienos, o Geradėjas ana-pus, tuomet Geradėjaus ne-regėsiu.

— Žinoma, ne. Negu per-lipsi per sieną pas mane. Tai stačiai taip ir yra kartais su spinduliu. Jis peršoka per kliūtį, kad paspindėtų Tamstai. Su saule yra ta pa-ti. Nusileidusi ji randas apa-čioje akiclopo, žemės kupra stovi tarpu jos ir tarpu Tamstos, bet saulė peršoka kuprą kaip sieną ir Tamsta ją dar regi.

— Tai idomu! Aš norėčiau matyti, kaip saulė šokinėja per žemės kuprą.

— Tamsta gali tai pasau-goti kas vakaras.

(Toliaus bus.)

Dovanos!

Kas mums prisiųs \$2 prenumeratos už

Ž V A I G Ž D E

pats už save ar už kitus, gaus Dovanų už 1 dol. knygų.

Jei prie tų 2 dolerių dar pridės 35 centus, tai gaus Dovanų netik už 1 dolerį knygų, bet ir Ra-zančių iš brangių akmenų su pasauksnotu kryželiu ir škaplierių medalikėliu.

Dovanas galima išsirinkti iš sekančių knygų:

ALGIMANTAS ARBA LIETUVIAI 19-AME SIMTMETIJE. Istoriska apysaka. Parašė Dr. V. Pietaris. Penki tomai.	2.50
ANIMA VILIS. Marės Radzevičiūtės apysaka. Jono Montvilos vertimas. Antra laida. 163 pusl.	75
FABIOLE ARBA BAZNYCIA KATAKUMROSE. Kardinalo Wisemano. Vertė Vytautas. 354 pusl.	1.00
KOVA TIES ŽALGIRIAIS. Istoriska drama keturiuose aktuose. Parašė Savasis (Dr. V. Pietaris)	25
NE MIESTE LAIME. Prancūziškai parašė Pierre L'Ermite. Lietuviškai vertė Pranciūš Julė. 206 pusl.	1.00
PRADŽIA IR ISSIPLĖTĖMAS KATALIKU TIKEJIMO. Parašė Vyskupas M. Valančius. 235 pusl.	1.00
PIKTA DVASIA. Latviškai parašė Rudolfas Blaumanis. Lituviškai vertė Idlagas. 72 pusl.	25
PATRIMPO LAISKA. Parašė K. A. K. Kun. A. Miluko leidimas.	60
SOCIALISTA. KAS JIE? IS KUR ATSIRADO? KO NORI? Parašė kun. A. Civiškas. 124pusl.	10
STEPONACIO RASTAI. Pilnas pomirtinis vilonies raštų (eilėmis ir proza) iš-lidimas. 121 pusl.	1.00
SODZIONIU TEOLOGJA. Parašė J. Gerutis. Gražiausia lietuviska kalba šioje knygoje išdeštytas visas Katalikų Teologijos mokslas. 385 pusl.	1.00
VAICAICIO EILS. Su velionio plačia bijografija ir paveikslu. 157 pusl.	75

Kurie užsirašys ant 2 metų ir dadės 25 centus, gaus dovanų puikią knygą

Gyvenimai Šventųjų Kiekvienai Metų Dienai SU PAVEIKSLAIS

arba Daktaro Pietario Istoriską Romaną Algimantas ARBA LIETUVIAI XIII ŠIMTMETIJE.

Slunčiant pinigus adresuokite:

A. Milukas & Co.

3654 RICHMOND ST., PHILADELPHIA, PA.

Lenku endeku šunybės ir melas.

No. 51 „Zvaigždės“ p. m. prisijėjo man išskaityti žiniute, būk Vilniaus gubernijoje daugiausia nukentėjo nuo karo Ašmenų pavietas. Tenai esą ir Lazdynų dvaras, savaitis didžiausio neprietelias Lietuvos atgimimo, tulo Ipolito Korvin—Milevskio, autoriaus slaptai išteikto Rymo kardinolas memorialo prancūzų kalboje „O bser vatians sur le conflit des langues polonaise et lithuanienne dans le diocece de Vilna.“

Sieai memorialas, anot jo turinio, šmeiždamas lietuvius apskritai, specialiskai stengėsi užkirsti man kelia, kad ašen nepatekčiau į kapelionus šv. Stanislovo bažnyčios Ryme. Ant 28 puslapio, šitojo veikalas autorius tiesiog pavadinome mane aršiausiu lenkų kalbos neprieteliu Lietuvos ir pridurė, kad paskyrimas manęs Ryman ir taip svarbią vietą tiesiog privertė lenkus nueisti rankas. (C'est ainsi qu'a un nombre des plus vengeux adversaires de la langue polonaise en Lithuanie, nous vagonis un ecclesiastique d'un rang assez e'leve, dont la nomination aun post important a Rome, a produit dans tout le monde polonais catholique un veritable stupefaction).—

Kad išrodyti visą Korvin—Milevskio melą, kas link lietuvių ir Lietuvos tautiškojo kilimo, reikėtų parašyti tam tikrą atskyrą knygą. Negalėdamas todėl vienu ypu to atlikti, ašen pasakysiu vos tiek, kad memorialo autorius, anot rusų patarmės, lėjęs į rolę „to architector—to plotnik“ (tai architektorius tai dailidė) tiesiog patsai save apjuokia, nes prisimetęs lietuvių kalbos žinovu vieną vietę, kitą gi, abiu trumpai meliagio atminčiai įsiai viešai prisipažysta, kad nė įsiai pats, nė jo tėvai nemokėdami lietuviškai, smagel sau, nebesant dar litvomanu, metu metus gyvenio Lietuvos Lazdunuose.

Tame, tai savo paslaptame memoriale, Korvin—Milevskis, padaręs lietuvių atgimimo vadus, Rusijos valdžios šalininkus, pataikunais ir moskaliolais, patsai, kad pasilikus ištikimu Ryme, kaip ir kur galėdamas pasirodė tosios valdžios priešu. Buvo tai 1913 metais. Ištikus karui Rusijoje, minėtasis Korvin—Milevskis, vos tik dar metas praėjus, t. y. 21 Rugsėjo dieną 1914 m.—vardan susirinkusiuji Vilniuje lenkų bajorų, mušė ištikimybės telegrama Vyriausiam Rusijos armijos vadui (Ziur. „Zbiór dokumentów dotyczących sprawy polskiej“—Szwajcarja 1915 r. puol. 17).

Sugryžęs iš Rymo (1913 m.), kad andumti lietuviams akis, ir neikšti kailio Rusijoje, kame įsiai buvo Valstijos Tarybos nariu, Korvin—Milevskis, kaip sumaujus diplomatas, išleido Vilniuje, lenkų kalboje, savo Ryme paduoto šito slaptjo memorialo vertimą, įvardinęs jį „U wagi o konflikcie języków polskiego i litewskiego w dyceceji wilenskiej, Wilno 1913.“

Sulyginus, Vilniaus vertimą su memorialu prancūzų kalboje, jie pasirodo panašiais kiti kiti tarsi kumščiai nosi. Lenkų kalboje, duokim praleista veik viskas kas perdaug užgauna Rusijos valdžią, ar meluoja apie lietuvius. Dar gi patsai Korvin—Milevskis, sutikęs p. Gabri Vilniuje ir manydamas, jog tai prancūzas, asmeniškai prisipažino jam, kad lenkiškasis memorialo vertimas, labai esąs sušvelnytu—to regis užtenka!

Kad dar geriau apsidrausti nuo šio kario ar tokio netikėto priepuolio, Korvino—Milevskio, neleista padėti ant prancūziško memorialo—nė metu, nė vietoje, kame įsiai tapo išleistas ir tik gudras Paryžiaus antro grafas apusko autorių, padėjęs ant paskutinio puslapio, po rodyklei, ir tai mažoms — raidėmis, jog knyga spausa Paryžiuje „L. De Soye, imprimeur, 18, rue des Fosses, S—Jacques V“. Tų dviejų memorijalų dar jems neužteko. Todėl nežiūrint į savo viešai išreikštąjį ištikimą Rusijos valdžiai, pasirodžius mano knygai „Polskie Apostolstwo w Litwie“, Korvin—Milevskis įgaliojo Romos „Agenzia Polacca di Stampa (Lenkų spaudos agentura) išleisti anajį savo prancūzų kalboje dar ir italų kalboje ir jau, savaimi, su priedais. Vertimas pasirodė Ryme 1914 metais įvardytas: Osservazioni sul conflitto delle lingue polacca e lituana nella diocesi di Vilna, o priedai įdėti su autoriaus žinia. „Tali modificazioni, sono Nate approvate dall' Autore“, pasakya įžangoje, po kuriai pasirašė „Agenzia Polacca di stampa“, kurios vedėju yra tulas Galičijos profesorius Lioret'as, ar tik ne toks pat lenkas, kaip kad professoriai Kliačko, Askenazy ir patsai Korvin—Milevskis?

Tuo pat laiku minėtosios „Lenkų agentūros Ryme“ išleista dar kitas specialiskai prieš mane ir manąją knygą parašytoji maža knygtė prancūzų kalboje: „L'egitime defense—Reponse a un libelliste antipolonais recteur de l'eguse de Rome“ (prierandantis atsigynimas — atekymas tulam šmeižikai lenkų priešiui, rektorium lenkų bažnyčios Ryme).

Visa, galima sakyti, pastarosios medžiaga ir anosios priedus lenkų agenturai suteikė gyvenusis Ryme du metu būk tai Tiesės mokslo įvyti, Mogilevo antvyskupijos

dvasiškis, sulenkėjusis baltzudis, kunigas Okolo—Kulokas, kaip lenkų biuro agentas, rasėjusius iš Rymo į Vilniaus „Kurjera—Litewski“ savo išvaiztuosius melą ir nesuomones apie mane, mano knygą ir apie šv. Stanislovo bažnyčią.

Tai toki tie Lenkijos apgynėjai ar tai Rusijos sulenkėjusieji baltzudžiai ir Galičijos... lenkai!!

Bepik, Dieve, kad to tik užtektų. Bet kur tau, apsiėsi jomarkas sulenkėjimo be lietuviu. Sužinoję, kad ašen paskirtas kapelionu prie šv. Stanislovo, mūsų Lietuvos lenkai tiesiog išdūko.

Negalėdam nieko padaryti namieje, jie išsiuntė tam tikrą savo delegatą Ryman paagituoti, kad šėjautinė Dvasiškoji Valdžia manęs nepriimtų. Delegatu išrinkta sulenkėjusį lietuvių grupą A. Tiškevičių iš Kretingos. Prieš ka, kaip ir kame šmeižė mane šisai ponulis — tai jo sąžinė dalykas. Tiktai man atvažiavusiam Ryman teko sužinoti, kad mūsų lenkų delegatas, minėtasis grupas A. Tiškevičius iš Kretingos nesidrovėjo net atvertis ir melo, by tik geriau mane įgytus, bauriau apteršus. Antai: Kretingos grupo A. Tiškevičius, kur tik galėta, laidžiota Ryme žinias, būk ašen nėsąs šv. Tėv Sambelionu ir būk ašen patsai sau nesąžiniškai prisivėjęs ar prasimėjęs šitajai pagarbai!!

Kuomet, sužinojęs, kur manęs užklausta apie panašų skunda—melą, ašen pasiskaičiau gais parodyti tam tikrus, kuriuos atsivežiau, diplomus, duotus man Popiežiu Leono XIII ir Piusu X — savaimi pasiškėjo pono prapo begėdiškasis melas, ir labai, labai paviro visai kiti joje užmetinėjimai, kuriuos čionai laidžioju, pasiremamas netik sulenkėjusio lietuviu Babansko šmeižimais manęs, kitų dviejų kunigų lietuvių ir J. E. Zemalčių vyskupo Karevičiaus, kas link garsiosios, lenkų prigimtosios Vnlarlarkio bylo, kame iš vienuolikos teisman pasauktųjų, buvo 8 lenkai! Taigi Pėdrapylis lenkučiams, šmeižiant lietuvius, žūt—būt norėjosi uždengti savuosius.

Nežinau, ar mano gyvenime prisieis dar man kokį laiką pagyventi be nuolatai daromos man pagarbos iš lenkų pusės. Iki šiol jie manęs užmiršti dar ne—ugebo. Kuomet, pamokęs italų kalbos, ašen paleidau vieną—kitą straipsnį laikraštyje „La Vera Roma“, lenkų mestasi prie redaktoriaus, kad mano žodžiams neduotų vietos — nesą viskas, ką ašen paduodu. — melas!

Nieko nelaimėję čionai šit jie ir vėl stvėrėsi melo, kad tik man užtenkt.

Proga viešai mane apskūsti suteikė jiems 28 lapkričio diena, kuomet J. E. Kardinolas Vikaras įsakė, Lenkijos naudai, pamaldas ir rinkliavą visose Rymo parapijose bažnyčiose. Būta tai pirmosios Adventu Nedėlios, kuomet, kaip ir visais šventadieniais, 8½ rytmetėje, šv. Stanislovo bažnyčioje, mano paties buvo atlaikytos Mišios šv.

Tik, šit kokiai savaitel—kitai praslinkus, prisijėjo man sužinoti, jog lenkai apskundė mane, būk ašen netik ką nepadaręs rinkliavą Lenkijos naudai, bet dar, ačiu manajai lenkų neapykantai, nelaikęs nė Mišių šv., nėgi neleidęs tą dieną atidaryti šv. Stanislovo bažnyčios! Atsakandų viršininku užklaustas, ašen pasiteisinau tuom, jog rinkliavos ištikrųjų nebūta delto, kad J. E. Kardinolo—Vikaro įsakya padaryti rinkliavą vien tik parapijose Rymo bažnyčiose, o šv. Stanislovo bažnyčia — kaip tik ne parapija. Kas link nesąžiniško melo, būk mano apleista tą dieną net ir pamaldos šv. Stanislovo bažnyčioje, pasakiau, kad ašen galiu pristatyti liudijimus asmenų, kurie 28 Lapkričio dieną klausė mano laikytų Mišių šv. toje pat bažnyčioje. Parašus tų visų maldininkų italų galėtų surinkti mano zakristijonas—italas, kuris juos pažįsta, nesą tai artimiausieji šv. Stanislovo bažnyčios kaimynai. Ir tik stebėtis, kad nevieno lenko bažnyčioje nebūta! Taigi daryk tu, žmogau, ką bedarąs su priešu, kuriam nė Dievo garbė, nė sąžinė nerūpi.

KUN. K. PRAPOLENIS.

Ryme 12 Sausio, 1916.

Moteru Sąjungos Paroda.

Gerbiamos Seserys Sąjungietės:—

Per Pirmąjį Amer. Liet. R. K. Moterų Sąjungos Seimą laikyta Chicagoje birželio 29—30-ta, 1915, tarpe kitų svarbių reikalų tapo pakeltas klausimas apie surengimą rankų išdirbinčių parodos. Visos delegatės ant to sutiko ir Paroda nutarta turėti Chicagoje.

Moteris ir merginos jau iš pat pradžios parodė savo didelį prielankumą Moterų Sąjungai, nes vos suėjo vienai metai, o Amer. Liet. R. K. Moterų Sąjunga jau turi 21 kuopa suvirš 600 narių ir \$1.000.00 pinigais, kuopos sparčiai auga ir beveik kiekviena kuopa turi įsisteigusią vakarinę mokyklą, kame daugiausia yra mokinama namų ruošos, siuvimo ir mezgimų.

Ateiminkime Gerbiamos narės Moterų Sąjungos, kad ši Paroda netik ką bus mums pačioms pasimokymas, bet ir pakėlimas Sąjungiečių vardo, nes ji bus Pirmutinė Lietuvių Moterų rankų išdirbinčių Paroda ne iš vieno miesto, bet iš visų Suvenytų Valstijų. Todėl gi Moteris ir merginos stengimės savo geriausius išdirbinius prisieisti, taip kad nebūtų ne vienos Sąjungietės, kuri neprišūtų savo išdirbinius į šią parodą. Tuose miestuose, kur nėra Moterų Sąjungos Kuopos, greitai ją sutvertkite, kad turėtumėte ir Jus proga dalyvauti šioje parodoje.

Siuomi paduodame informacijas, kokius dalykus siųsti ir kaip:

Viskas turi būti rankom išdirbta—mašinomis dirbti daiktai nebus priimami. Sąjungietės atėjusios turi aiškiai parašyti su juodyla (ink) savo varda, pavardę ir valstiją. Ši kortelė turi būti prisieita prie siunčiamo daikto, taip kad būtų žinoma, keno yra.

Norinčios parduoti savo išdirbinius malonėsite pažymėti jo kainą ir prisiegti prie išdirbinio. Sekanti išdirbiniai bus priimami:

1. Piesiniai.
2. Teplorystė.
3. Skulpturystė.
4. Darbai iš medžio.
5. Visokios rūšies išsiuvinėjimai.
6. Adymai (cyravonė).
7. Nėrimai.
8. Pasuvinimas apatinių ir viršutinių drabužių ir t.t.

Siunčiant išdirbinius iš kitų miestų, siųskite per „Parcel Post“, insured, nes kitaip daiktai gali prapulti.

Visi išdirbiniai turi būti prisieiti prieš 15-tą balandžio, nes paroda įvyks pirma savaitę gegužio mėnesio.

Daiktai turi būti siunčiami ant Centro Išdirbinės vardo ir antrašo: A. Nausiedienė, 917—919 W. 83rd. St., Chicago, Ill., kuri yra po kaučija \$5.000.00.

Parodai pasibaigus, daiktai bus siunčiami tokiu pat būdu atgal.

Su tikra pagarba.

Amer. Liet. R. K. Moterų Sąjungos

Parodos Komisija.

T. Andrusėvičiūtė.

F. Macijauskaitė.

M. Overlingaitė.

P. S. Ne Sąjungiečių išdirbiniai ne bus priimami parolon.

Šios gadynes sviesa.

Nekurie žmonės dar po šiai dien naudoja žvakių arba kerrosino žiburius vien tik dėlto, kad negali nusikratyti seno papročio. Turime visi prisipratyti prie elektrikosšviesos—ji užcėdys mums išlaidas ir sveikatą, pailgis mų gyvenimą ir pataisys upą. Dabartinė žmonių karta negali pasigandinti senovės bdnais.

Rašyk mums dėl įtaisy—mo elektrinės šviesos kainos, ar atėik pats į artimiausią tos kompanijos ofisą.

THE PHILADELPHIA ELECTRIC COMPANY

IŠ KELIONĖS PO EUROPA IR AZIJA

Ta knyga yra tai

Didžiausias savo rūšies veikalas,

parašyta „Zvaigždės“ redaktorės J. Papančiūtės. Knyga turi apie 380 puslapių ir papuošta 102 iliustracijomis (paveikslais).

Indomus toje knygoje aprašymai Prancijos, Belgijos ir Vokietijos žemių, kur dabar verda Europėiška karė. Tie aprašymai papuošti daugeliu iliustracijų.

Bet indomiausias beabejo yra aprašymas, įspūdių iš Tėvynės ir iš senovės Lietuvos žemių, kuriuos vienok viršija aprašymai Vidurinės Azijos, Kaspijos ir Kaukazo žemių ir anų žmonių. Nemažiaus indomus aprašymai abiejų Rusijos sostinių, Maskvos ir Peterburgo, su paminėjimu lietuvių naujokynių istorijos tose vietose.

Knygos kaina 2 dol.
Audeklo apdarais 2.25
Skūros apdaruose su pauksuotais kraštais 3.50

Galima gauti "Zv." Knygyno

Nauji keliai.

„Lietuvos Balse“ p. Valokaitis išreiškia nuomonę, jog tik Amerikos lietuviai gali atnaujinti karės uterio tą mūsų tėvyne. Štai jo žodžiai:

„Niekad Lietuva nebuvo, rodos, tokia me pavojuje, kaip dabar. Šiandien išdegti, gyventojai išblaškyti po plačiąją Rusiją, likusieji vietoje gal taip pat vargsta, vargsta be pastogės, be užtenkamo valgio. Kartais apima liūdnumas: lietuviškai kalbančių yra tikrai 1.800.000 žm., tai šis karas gali pamažinti ir tą skaičių, gali mus visai apsilpninti. Tikrai lietuvių tauta — klasinė kentėtojų tauta.

Kentėjo dėl nelaimingai susidėjusių istorijos aplinkybių, dabar, senai apsilpnėjusi, kenčia deito, kad ji yra tarp Rusijos ir Vokietijos, kenčia dėl savo geografinio padėjimo.

Vienok taip yra, kad visa, kas turėjo atsistoti, atsitiko; kančių galeščių ir dūsavimais nepalengvinsime, praieities nepataisysime, o jei norime gyventi, turime atitaityti, kas dar atitaitytina, kas negera, klaidinga; žodžių turime dirbti. Kol salygos neliečia tikamam dirbti, turime bent rengties į darba, turime rinkti medžiagą naujiems mūsų tėvynės pamatams, turime ieškoti naujų kelių, naujų pajėgų. Bet kaip, ką pradėti tyrliuote, kuriais pavirto mūsų tėvynė? Kaip dirbti, kad artimųjų sąžalos slopina jusmus, kaip dirbti, kad anot dainiaus: „Mūsų melynios akys apteko kraujais“?.. O reikia dirbti, nes kas nedirba, tas žuva. Norėdami gyventi, turime statyti palrusi tautos gyvenimą iš naujo, turime tiesti naujus kelius. Tad ir noriu pakalbėti apie tuos naujus kelius ir sunkių darbų, kuris laukia mus po karo.

Pirmiausia turime aptarti, ko mums reikia, kad nors kiek įstatytume gyvenimą vėžes. Lietuva išgrautu, — užtat pirmas rūpesnis ir turi būti — atstatydinti ją. Kol vargšime neturte, tol būsime ir dvasios vergai. Žmogus tik tada ima indomauti mokslais, dailę, kada apsirūpinęs tuo gyventi, kada yra apsirūpinęs bent tiek, kad gali laiko dalį atiduoti ne vien „kasdieninei duonai“. Išrodinėjama yra, kad visa žmogaus kultūra pareinanti nuo materialios apsirūpinimo. Užtat aišku, kad ir mums dabar labiausia turi rūpėti neduoti galutinai nupulti Lietuvos ūkiui.

Ūkiui palaikyti, statyti daug iš naujo — reikalingi kapitalai. O kaip tik dabar mūsų šalis bus iškritus ir neturta. Lietuvos kredito įstaigos, maža ką išskyrus, paliovė veikusios, to daug nurodomas žmonių įsitikėjimas. Po karo nelengva bus sugrįžti į tą padėjimą, kuris pirma buvo, nelengva bus raskioti išmėtytus kapitalus ir tada, kada jų atsiras. Bent daug metų praeis, ligi mes vėl praturtėsime, vėl pradėsime pakenčiamai gyventi. Žinoma, vyriausybė, ar šiuo ar toliau jis bus, privalys gražinti karo padarytus nuostolius, vienok atsidėti tik kitų pagalba negalime. Norėdami gyventi, turime patys organizuoties, patys geruoti savo gyvenimą.

Ir čia akys krypta į tą taip peikiamą ar giriamą Ameriką. Niekad Amerikos klaukimas nebuvo taip svarbus, kaip dabar. Pirmiau ji, Amerika, grase mums pražūtimui. Išimdama geriausias pajėgas, tautos syvus — jaunimą, mažą ką mums grąžindavo. Kaip pastebėta, antroji išievių karta jau galutinai suamerikonėjė. Gi lietuvių yra Amerikoje apie ketvirta dalis visos tautos, reiškia, visa mūsų ketvirtoji dalis pavojuje. Juk daugiausia eidavo jaunuoliai, ir giminių skaičius Lietuvoje žymiai turėjo sumažėti. Žinoma, kad tada kiekvieną, kas myli savo tėvyne, baidė Amerika.

Bet kaip galima bijoties akmeis kalno, kad jis neužgriūtų ir neprislėgtų žmonių, ir vienok galima žmonėms to kalno akmenimis naudoties, taip ir Amerika iš pragaištingos gali pasidaryti išganinga. Esiu įsitikinęs, kad daugelis išievių noromis grįžti Lietuvon, kad tik galėtų. Šis karas, man rodos, taip ir pakreips dalykus, kad daug kam, kas norės bus galima grįžti savo tvėnyne, grįžti su liguota svetur energija, plačiais užnamymais, žodžiu, grįžti su amerikonomu. Nereikia norėti, kad tas amerikonus, mums liktų ant visada, bet iš pradžių, kol išgyvensime, būtina reikia mums daugiau praktingumo, daugiau atsižvelgimo į medžiaginį padėjimą. Amerika ir yra pavyzdinga medžiaginio turto šalis. Tik reikia mokėti sujungti turtingąją Ameriką su pavargusia Lietuva, reikia mokėti perkelti visuos kapitalus kiton, žodžiu, reikia organizuoti kaip kapitalas taip ir žmonės.

O Amerikoje kapitalų yra. Jei skaitysime, kad iš viso ten lietuvių yra apie pusę milijono, tai, rodos, neapsirikime pasakę, kad jų rankose liuosų kapitalų gali būti šimtai milijonų rublių. Organizavus kaip reikiant kreditą, žymi tų kapitalų dalis galėtų patarnauti Lietuvai, atstatydama ją, praturtindama, o su praturtėjimu juk eina ir dvasios turtai, eina savitumas, eina tautumas. Tik neriečia atkilti nuo savo kamėno, nuo savo tautos; reikia užmegsti artymesni ryšiai su antrąja tėvyne — Amerika ir reikia stengtis, kad tikroji tėvynė paimtų viršų; jei delto reikia, kad joje būtų gera gyventi ir kad nereikėtų įšiekoti duonos svetur. Sunkus darbas, sunku statyti naujus rumus ten, kur ne bakūžės nebeliko, bet šventas darbas, kurio vaisiai — tautos geresnis gyvenimas. Reikia, turint platesnius užnamymus, tik dirbti, dirbti be perato-

gės, ir nors mažą mūsų, bet jei iš širdies atsidėję dirbsime, mūsų darbas nebus. Jis atneš Lietuvai geresnę, laimingesnę ateitį.

Užtat nauji keliai — keliai iš Amerikos į Lietuvą. Turime kuogeriausiai pažinti šiedvi šalis. Nepažystame Lietuvos, nors esame gimė čia, augę, bet dar mažiau pažystame Ameriką. Todėl dabar mintis, greta darbo Lietuvoje ir Lietuvai, turi but nukryptusios ir ten, iš kur galime daug ko laukti — į Ameriką“.

Vilniaus Pabėgėlio Apsakinejimas.

Tulas rusų sužeistas oficeris P. aprašo savo vargus laikraštyje „Russkoje Slovo“ . Dedame žymiai sutrumpinę ir perkirpe visą apsakinejimą.

GYVENTOJU SARASAS.

Insakytą padaryti iki 12 vid. 11 rugsėjo. Pradedant nuo 12 v. nakties vokiečių rezervistai apvaikštinėti emė visus gyvenimus, surašinėdami viską ant blankų. Nevalia buvo per tą laiką pasitraukti iš namų, grašinant pabauda iki 1000 markių ir metų kalėjimo. Per 12 valandų sąrašas padaryta.

TRANSEJU BEI PERKASU KASIMAS.

16 rugsėjo vokiečiai emė vartų išauginsius vyrus kasti pilimus tranšejas. Perkasai kasta Naujoji Vileikoj, Nemėnuose, Lydos pusėje, pagal stoties Evje ir kitur. Kasiti vadydavo paprastai išryto buriais po 100—200 vyrų, lydimų 8-10 ginklotų rezervistu, daugiausiai senesnių kareivių. Pirm išvartant apžiūrėdavo gydytojas. Nevarydavo virš 56 metų senų.

Prie darbo užlaikyti žiauri tvarka, liepta kareiviams šauti į kiekvieną, kurs ir regintu priešintis bei bėgti. Iš viso prie kasimo dirbo apie 30.000 vyrų. Kasta perkasai ypatingomis, panašiomis ir milžiniškus pligus mašinomis. Toki mašina verė rava užkarto atkaininio siekenio, metė žemes iš šonu, sudarant pilimus. Darbininkai jau patis turėjo pagilinti perkasus ir iškloti dugną betonu.

Patis perkasai tranšėjos išvadžiota pusrūčiais-lankais į šalis, protarpiais daugelyj vietų išvesta požeminiai urvai: kad iš vieno perkasu pereiti į kitą labai lengva. Be to požeminiai urvai išvadžiota ir gyvenimui dėl kareivių bei oficerių. Oficeriams požeminiai gyvenimai apstatyta įvairiais patogumais.

PREKYBA MIESTE IR MAISTAS.

Vokiečiams išengiant ir miesta čia artinos bada. Pasukutinomis dienomis čia už jokius pinigus negalima buvo gauti duonos, cukrus, žvakių bei kerosino. Nuo 11 rugsėjo atidaryta mieste 8 vokiečių vartotojų draugijų krautuvės. Duona išdavinėta tik pristačius ypatingą rašteli. ant savo vardo išduota pavelijama, ir tai nevirė 1 evaro ant žmogaus. 14 rugsėjo atidaryta bravarai, imta linosa perdavinėti svaigalus.

GYVENIMAS PERKASUONE.

Oficeris P. kad ir tebergaž nuo 6 spalijų lygiai gavo eiti perkasus kasti. Tas burys, kuriame jis priskirta, dirbo i vakars nuo Naujos Vileikos. Buryj buvo 150 žmonių, ju tarpe daug pažinstamų. Vargo begalo daug. Iš pradžių per 3 dienas reikėjo nakvoti ant pliko lauko. Darbininkams išduota apsiaustai, kiekvienam prikabinata numeris. Visi iškratytą ir pinizai atimta su pasižadėjimu gražinti pabaigus darba. Darbas prasidėdavo 6 v. išryto, be pertrukio tendavosi iki 12 v. vidudienio. Ant pietų gaudavo kasejai skystos sriubos miarą ir mėsos, 209 gram duonos ant kiekvieno. Vakarienei gaudavo pusę tokios porcijos. Petrauka pietams ir vakarienei atimdavo 1½ val., ki darbas baigėsi ant 7 v. vakaro. Už darbo diena mokėta po 1½ markės popergalais, už kuriuos vokiečių valdiškoje krautuvėje buvo galima gauti šis tas nusipirkti. Nuo pat pradžių darbo daugelis darbininkų apsigir dizenterija ir karštinėmis. Ligoniai išgabenta į Naujos Vileikos ligonbutį.

PABEGIMAS.

Oficeriaus P. sveikata smarkiai ėjo menkyn. Užmanė jis pabėgti. Nelengva tas buvo išpildyti. Darbininkai gyveno dėžose, naktimis šėtras sergėjo pora kareivių sargu su užtaisais šautuvais. Šėtra, kurioj tarpe kitų gyveno oficeris P. buvo prie didelio miško, kurs eina prie Ašmenų plento. Ta vieta oficeriui P. buvo gerai žinoma.

Bėgti sutarė visi tos šėtros 10 vyrų. Paskirta nakti, kad sargai ramiai sau gulėjo prie šėtros, vyrai apsiginklavę lopetomis apieido šėtra. Pora stipresnių vyrų, tuli B. S. prislinkę pritrenkė lopetomis sargus-kareivius, kad tie nē sušukt nespėjo. Visi leidosi bėgti ir už 3 valandų pribuvo į palverką pažinstamo valstiečio. Valstietis paslėpė pabėgėlius daržinėje.

Daržinėje gavo slapstytis jie tris dienas, nes į palverką atjojęs vokiečių burys ganė 2 dieni. Baimės iškentėta gana: jug kas valanda galima buvo įkilti. Paskiau apie 3 savaites prisėjo slapstytis ir slankioti miškuose. Dienomis slėpėsi jie, naktimis ėjo. Arti Ašmenų pabėgėlius pavijo vokiečių žvalgu burva. Jie emė šaudyti. Pabėgėliai pasislėpė miške, bet du, tuli Z. ir N. paliko pašautu, nežinia ar jie žuvo, ar tik sužeisti kiliuo vokie-

čiams, nes daugiau jų namatėme.

25 spalij oficeris dasivliko iki Dvinsko, o 4 lapkričio nuvyko į Petrogradą, kur jam pranešta, jog jo žmona randasi Maskvoj. Nuvyko jis į Maskvą, bet pačios nerado: besanti tai kaž kokia tos pavardeš moteris. Oficeris P. pradžioj karės paliausotas dėl žaidžų iš tarnystės, dabar žada daugiau dar papasakoti per laikraštį „Russkoje Slovo“.

Lietuviai Rusijoje.

RUSIJOS PIETAI. Noriu pranešti, kad ir apie Juodąsias jūras yra daug pabėgėlių. Novo-Cerkaske iš lietuvių tik vieną tezinau, vis daugiau iš Lenkijos. Komitetas (koks? Red.) darbuojasi apsurkiai, nesikirdamas tautų: kam įšeko vietos, kam duoda kambari. Dono Rostove taip-pat, jei dar ne plačiau darbuojasi. Visada ateina su tikti stotyse. Čia, rodos, žmonės pabėgėlius užjaučia, ne taip, kaip kartais rašoma iš kitų vietų, kad nenorė nė kambario išduoti. Galima būti labai patenkintam šio krašto žmonėmis: įšeko pabėgėliams darbo, įšeko kambarių, net pinigų iš anksto neima. Gyventi čia pigiau, negu kitur kame, tik darbo, žinoma, nevisiems togalima surasti. P. Kazragis.

SYZRANE, LIETUVIU čia vos trijų šeimynų tėsama. Kiti gal ir nesisako lietuviai esą, kadangi vietos žmonės nepalankiai žiūredavo į atėjūnus, nelygu į vokiečių šnipus. Dabar jau šiek-tiek apspirato su jais. Yra čia Tatljanos Komiteto skyrus ir Filantropijos Komitetas. Pabėgėlių pro Syzranę pravažioja labai daug po 7—800 kas diena. Lietuviai dabar beveik nebevažiuoja, vien ukrainiečiai. Pabėgėlius tvarko kėlimosi biuras (pereseleneskoje biuro). Jie registruojami, tautybė irgi užrašoma. J. S.

VERA, Vidžemėje. Bėbūdamas Veroje sužinojau, kad čia yra didelis vaikabūtis aš ir pasiržiau juos aplankyti. Bendrabūtis yra kokie penki verstai už miesto. Man teko girdėti, kad beveik visi tie vaikai esą latviai arba lenkai katalikai, todėl ir aš bevažiuodamas į bendrabūtį maniau, kad jau lietuviai čia nenorės prisipažinti esą lietuviai.

Nuvykęs susitikau su bendrabūčio ir mokyklos vedėju latviu Juliu Ciruliu. Jis supažindindino mane su bendrabūčio tvarka ir parodė man valgyklą, miegamuosius kambarius, ligoninę, kuri yra kitame name, pagaliau mokyklą, esančią 4—uose kambariuose, skyrtais padalin-tą. Paskui C. pranešė man, kad jo priežiūroje esą 242 vaikai; jiems yra tris mokytojai, virėja ir kelios tarnaitės. Pranešus man, kurioiu tikslu esu atvykęs, mudu nuėjova pas vaikus ir bendrabūtį. Ten, jiems ramiai besėdintiems, paprašėva pakelti rankas, kas lietuviai. Didelis buvo mano nustebimas, kada iš karto 36 rankutės, kaip viena, pasikėlė augtyn. Man paprašius, visi priėjo į mane ir pasisakė esą lietuviai.

Pasirodo, kad visu šitų jaunų žmonių širdelės suspaustos be savųjų. Paklausti, kame esą jų tėveliai, beveik visi apspylė sąžaromis ir vos girdimu balsu pasisakė nežina. Vieni sakė tarnave pas ukinikus ir iš tenai išbėgė persiskyrę su tėvais ir t. t.

Nors materialiai pusėtinai aprūpinti, bet reikia siųsti jiems mokytojas lietuvių, kuris mokytu juos gimtąją kalbą ir tėvų kybybos.

Mieste irgi yra prie tėvų keli vaikai, kurie nelanko mokyklos dėl to, kad neturi mokytojų lietuvių.

Turiu vilties, kad mūsų Centralinis Komitetas pasi-stengs išiesti tiems našliaučiams savo tėvišką ranką.

„Liet. Balseas.“

NEISMATUOTASIS RUSIJOS TURTINGUMAS.

„Times'o“ korespondentas iš Petrapilės rašo: Liko pranešta Rusų 1916 metams sąmata su aparastomuoju raštu, kuriame esą pasakyta, jog sąmatoje sumos padėtos, turint omenyje, kad karas trukšias dar visus metus. Raštas nurodo, kad ir finansai susilpnėję, butent dėlto, kad priešai užėmė turtingiausius pramonės kraštus su 25 milijonais gyventojų, 80 tukstančių varstų gelžinkelijų ir daugybę fabriku, kurie likę ar sunaikinti arba ištuštinti. Tam užsiėmimui dabar Rusijai truksta darbininkų. Karo medžiagos mažiau tiesą galima gaminti. Prekių gabeni-mo tvarka esant iširusi. Prekybos daiktų mažai teparsi-duoda. Didžiuosiuose miestuose visokių prekių kainos negirdėtai augštos.

Taigi aparvastomasis raštas tikrina, jog „truksta darbininkų.“ Čia aiškiau už viską pasakyta, kaip tai destiai su ta „begale Rusijoje žmonių.“ Lyg tyčia Rusijos žmonių begaliu nurodymu kitose keturių valstijų sąjungose šaliese nepaliauja kėle savo tautų vilties, jog sąjunga karą laimėsianti. Taip-pat nurodyta, kad priešas esą užėmęs „turtingiausias pramonės šalis.“ Iš to matyti, kiek tiesos yra toje šnekoje, buk Rusijai praradimas Lenkijos nesvarbu; Rusijai netekti vakarų provincijų esą tiek-pat, kaip kad meškai durtumei į letoną. Daug panašių kalbų keturių valstijų sąjungos laikraščiuose. „Dabartis“.

Chicago Antvysk. Jo M. J. W. Mundelein išvažiavimas iš Brooklyno.

„Zvaigždė“ jau rašė apie savo bičiulio-geradėjo, Jo Malonybės Chicago Antvyskupo J. W. Mundelein atsišveikinimą su Brooklyno vyskupijos kunigais ir žmonėmis. Pereitos savaitės pėtinioje atvyko Brooklynan iš Chicago dvasiškų delegacija, susidedanti iš 75 narių, pasimti savo Ganytoja. Toje delegacijoje buvo ir trys lietuvių klebonai, beje: Kun. M. Krušas, Apveizdos Dėvonas klebonas, Kun. B. Serafinas, Aušros Vartų klebonas, ir kun. M. Kraučūnas, šv. Jurgio klebonas. Dar vienas lietuvis kun. Stučko, lenkų šv. Traičės klebonas buvo tarp lenkų delegacijos, susidedančios iš 8 narių. Cekus atstovavo vienuolis benediktinas, redaktorius katalikiškų žurnalistų laikraščių; Katalikų Bažnyčios Praplatinio Draugija atstovavo monsignoras Kelly. Pats Chicago antvyskupijos administratorius monsignoras Fidszsimons atvyko kartu su delegacija. Visą tą delegaciją priėmė audijencijoje Jo Malonybė subatoje po pietų savo tarp vadinaamoje Katedros koplyčioje. Toje audijencijoje turėjo laimę būti ir šiuos žodžius rašęs „Zvaigždės“ atstovas, Jo Malonybė gražiai padėkojo atvykusiems atstovams ir pasisakė, kad nors niekad nebuvo Chicagoje, pažįstas vienok gerai Chicago kunigus ir anų nemainytų su jokia pasaulio vyskupijos kunigais. Apžūrėję atstovai savo antvyskupio trisus išstatytą Katedros koplyčią, suvirš pusę milijono dolerių kainavusį triobesį, kurio bokštuose virš bobinčiaus įtaisyta ruimingiausia mokykla, o kitam gale čia jau prie zakristijos klebonija, išsikirstę, sutarę sueti panedėje apie pietus, kad visiems kartu su Antvyskupiu iškeliauti į Chicago.

Lietuvius atstovus kun. A. Milukas užprašė pas save ant pagarbos pietų nedėlioje, norėdamas anų asmenyje pagerbti savo buvusį darbo bendrą prie Karalienės Aniolų parapijos — dabartinį Antvyskupį. Ant tu pietų prašyti atvyko ir dabartinis Karalienės Aniolų klebonas kun. S. Remeika ir buvę liauose dabartinio antvyskupio klebonavimo komiteto nariai — p. K. Brusokas ir kun. J. Seštokas, dabartinis New Yorko Aušros Vartų klebonas. Kun. B. Zindzius, irgi dabartiniam antvyskupii klebonaujant Karalienės Aniolų parapijoje jam padėjęs, jokiū būdu negalėjo pribūti į tuos pietus. Turėdamas svarbus pa apijos reikalus, kun. B. Zindzius negalėjo išsirengti važiuoti ir į Chicago, ką labai Jo Malonybė Antvyskupis apgailestavo, atsišveikindamas su anuom stotyje.

Panedėly po pietų pilna Grand Central stotis buvo žmonių ir kunigų, atėjusių paskutini kart su Diev pasakyti mylimam Ganytojui. Su Brooklyno vyskupijos delegacija, lydinčia Jo Malonybę į Chicago, buvo ir pats vyskupas J. M. K. E. McDonnell su vyriausiais savo pralotais. Brooklyno delegacijoje, lydinčioje antvyskupii, buvo ir 100 kunigų ir apie 300 pasaulinių žmonių.

Visi išvažiavo iš New Yorko 3 valandą specialiu traukiniu, susidedančiu iš 11 Pullmano vagonų ir 2 valgomų vagonų. Kartu su delegacija važiavo ir specialias New Yorko Central gelžkelio viršaitis. Gelžkelio prezidentas buvo pasielęs Antvyskupiiu savo privatinį vagoną, bet Jo Malonybė negalėjo priimti, nes būtų reikėję atkabinti vieną Pullmano vagoną, kuriame daugelį jo artimų bičiuliu žvažiavo.

Brooklyno dienraščių redakcija per savo atstovą, išvažiavus traukiniu, padovanojo kiekvienam abiejų delegacijų (Chicago ir Brooklyno) po savo laikraščio kopiją su artistikiškai atspauseta Jo Malonybės fotografija.

Važiudami ilgesni laiką abiejų vyskupijų kunigai ir šiaip žmonės pradeda sueti vieni su kitais, suspažįsta, pasidalina savo patyrimais, pasidaro nauji bičiuliai. Nedavąžiaivę puslankelio, Chicagoječiai kuone kiekvienas užsirašo po du Brooklyno vyskupijų kunigų pas save i svečius. Vakarieniės laike vaigomi vagonai pilnutėliai juokuojančių, laimingu asmenų; nėra nei vieno susirūpinusio veido. Prie daugelio stalų girdėti išsireiškimai, jog išties yra geru daiktų, kad Chicago vyskupija, gaudama iš Brooklyno antvyskupii, suteikė tokią gerą progą tokiam daugybei dviejų tolimų vyskupijų kunigų sueti ir artimesne pažinti.

Jo Malonybė antvyskupis yra širdžia to visio smagaus susirinkimo. Vaikščioldamas per vagonus, jis priena prie vienos ar kitos kunigų kuopelės, greit paima kabos siulelį, šnekučiaujasi, lyg būtų visų artimiausių bičiuliu, užžavėja visus, eina prie kito ratelio. Dar neprivažiavome Chicago, o jau visi tos vyskupijos kunigai negali atsidžiaugti savo nauju Ganytoju, jaučia atnaujintus jėgas didžiausiomis ateties problemoms išrišti.

Mieste Latrobe, Indiana valstijoje, mūsų traukinį patinka specialiu traukiniu iš Chicago išvažiavę 500 pralimiausių to miesto piliečių. Chicago judomųjų pavelskų kompanijū ir dienraščių fotografai daug darbo turėjo imdami paveiklus antvyskupio ir jo palydovų.

Pasveikinimai ir linkėjimai prasitėja netoli visą valandą, paskui abu traukinii atvyksta Chicago, k kur keli šimtai automobilijų laukia delegacijū ir su didele paroda palydi naują antvyskupii, jo rumus prie Lincoln Parko. Negalima čia užlyteli ir „Chicago American“ dienraščio redakcijos mandagumas. Ano laikraščio specialias atstovas patiko palydovus ir traukinyje pasveikino Antvyskupii ir jo palydovus, iitekdamas kiekvienam po savo laikraščio numerį, kur išreikšta redakcijos pasveikini-

mai. Atkartosiu čia nekuriuos žodžius Antvyskupio išartus dienraščių atstovams traukiniu važiuojant:

„Pradedu naują gyvenimo lapą. Chicago miestas verta valia žmogaus gyvenimo. Mano nuomone, didžiausiu pripažinimu kunigui ar vyskupii šioje šalyje yra pasiūsti aną į Chicago su antvyskupii.“

Toliaus, kalbėdamas apie ne angliskos kalbos katalikus, Antvyskupis išsitarė:

„Chicago yra didžiausiu tautų suvirinimo puodu (melting pot) Šv. Valstijoje. Tarp 100 suvirš kunigų, su manim važiujančių, daug yra lenkų, lietuvių, vokiečių, slavokų, kurių žmonės gyvena Chicagoje. Jogeį daugumas Chicago piliečių susideda iš taip vadinamų foreknerių, iš to išeina, jog man reikės išrišti jų gyvenimo problema, nes jie visi — mano žmonės...“

Ant rytojaus, seređoje, Sventojų Vardo Katedroje 10 valandą prasideda investitorius apeigis, aktyveizdo kelelių antvyskupii, suvirš šimto vyskupų ir pralotų ir ir tūkstantų kunigų ir vienuolių; svairš 10.000 žmonių dalyvauja iškilimėse.

(Tolesnis aprašymas bus sek. „Zv.“ numeryje.)

Amerikos Naujienos.

Ginčai dėl Lusitanijos užbaigti. Washington, 8 vasario. Ginčai tarp Vokietijos ir Šv. Valstijų už nuskandinimą Anglijos garlaivio Lusitanija, su kuriuo sykiu nuskendo daugiau kaip 100 įžymių amerikiečių, pastaromis dienomis tapo galutinai užbaigti. Susirašinėjimai tarp Šv. Valstijų ir Vokietijos delei to laivo nuskandinimo ėjo daugiau kaip devynis mėnesius ir nesykį grėšė prtraukimu visokių ryšių tarp tų dviejų valstijų. Bet vokiečiams šino laiku karianti su Šv. Valstijoms būtų labai neparnku, taigi jie stengėsi tą reiklą užbaigti ramiu būdu. Didžiausia klūtis to reikalui užbaigimui buvo tame, jog Vokietija nenorėjo pripažinti, jog Lusitanijos nuskandinimas buvęs „neteisėtas“, ko Šv. Valstijos būtinai reikalavo. Galų gale vokiečių gabus diplomatai surado tokius žodžius, kuriais užganėdino Šv. Valstijas ir sykiu neprisiėmėnt savęs kaltės už laivo nuskandinimą. Taip tai viskas ir užsisbaigė ramiu būdu.

Konsulai itartisi su kalbyje. San Francisco, 8 vasario. Po ilgų tyrinėjimų, prisalkintieji teisėjai galutinai išdavė nuospėrdį, jog itarti peržengime šios šalies neutraliteto Vokietijos ir Turkijos vietiniai konsulai surasti kaltais. Vokietijos konsulas Bopp kaltinamas, jog vedęs platų suokalbių paplaštųjų bombomis dirbtuves, kur dirbama sąjungiečiams amunicija, ir suardyti du įėjmiu Kanados gelžkelio tuneliu. Turkuų konsulas Hall su pagelba sulaištuotu dokumentu pristatydavęs amuniciją vokiečių karo laivams, kurie pernai pplaukiojo Pietinės Amerikos vandenys.

Žinutės iš visur.

— Amsterdam, 7 vasario. Kaizerio penktasis sūnus, kunig. Oskaras, tapo lengvai sužeistas šrapnelio Rusijos karės fronte.

— Petrogradas, 7 vasario. Dumos susirinkimai ir Viešpatijos taryba atsidarysianti 9 d. šio mėnesio.

— Londonas, 8 vasario. Bevieliu čia gauta žinia, jog Švedijos laivas Texas, vežantis iš Šv. Valstijų Anglijon vatą, smarkiai dega.

— Anglijos karalius Jurgis ešas taip silpnas, jog ateidanti utarninką negalėsias pribūti ir parlamento atidarymo apeigas.

— Vokiečiai padirbo naujus orlaivius, kurie yra apginkluoti 6 mašininiais šautuvais.

— Londone gauta žinių, jog pradžioje balandžio mėnesio Graikija išseisanti karen talinkinų pusėje.

— Zurich, Šveicarija. Paskyde raportai apie Austrijos imperatoriaus sunkų susirgimą ešą neteisinti. Asmens, kurie matė Pranciskų Juozapą, tvirtina, jog jis yra visiškai sveikas.

— Berlynas, Vokietija. Austrų submarinas sugavo Adrijatiko juroje Anglijos garlaivį Koenig Albert, plaukiantį Italijon su 800 serbų pabėgėliu. Garlaivis su visu grobiu atgabentas ir atimam Austrijos uosta.

— Londone gauta žinia nuo vieno korespondento, jog Essenose Kruppo dirbtuvėse vokiečiai dirba naujas kanuoles — revolverius, kuriais jie rengiasis sužadųyti anglių tvirtoves prie Yserio.

— Geneva, Šveicarija. Arti Berlyno sąjungiečių šnipai sudėgino vokiečių aeroplano stotį. Gaisras sunaikino 10 lakstatuvu.

— Kopenhagenas, 7 vasario. Netoli Švedijos pakraščiu nuspendo didelis vokiečių karės laivas, užėjęs ant minu. Apie to laivo įtrininkų likimą dar nieko nežuota.

— Lisboa, Portugalija. Čia ivykio nenusišekę pasikėsinimas nužudyti teisijų ministeri de Menesia. Suokalbiškai taipogi padegę prezidento rumus.

— Konstantinopolis, 9 vasario. Čia gauta žinia, jog

tieš Sandshulak (Persijoj) perai sumušę rusus, kurie betvarkeje traukias atgal.

— Austrų ir Bulgarų kariumenė baigia užimti Albaniją. Nuginklavimas Juodkalnijos ešas jau užbaigtas.

Drabužiai Lietuvos Pavargėliams.

Tautos Fondo Valdyba išsiuntinėjo sekančio turinio atsišaukimus:

„Gerbiameji Tautos Fondo Skyriai ir visi Lietuvos Tėvynainiai nusirdžiai raginami užsimti drabužių rinkimui. Lietuvai drabužių (avalynių, kurpių, kepurii, skarų) taip labai reikia, kaip ir badaujančioms duonos. Šilaiti apsirėdę žmogus ir bado daugiau gali pakentėti, negu sustingęs nuo šalčio. Tūkstantai mūsų vengienčių tikrai sušals čia žiema delei stokos pastogės ir drabužių. Ar mes galime ramiai laukti kol taip atsitiks? Jeigu ir turės žmonės mirti iš bado ir šalčio, lai būva visų mūsų sielos grynos nuo šmetinėjimo: per mano neveiklumą, vaikas ar senelis be laiko sušalo mirtinai. Visa milijoninė alkanų žmonių minia šaukė mano pagelbos, o aš užsisiukau, kad nematyčiau tos baisios regyklos, kuomet iš no šaitos nakties, gyvieji rankioja šimtais sušalusius mažus vaikelius.

Mūsų tautai mirtinas nuostolis! Tiek svieto, visai nereikalingai ir be jokios pačių žmonių kaltės, išnaikinta ir toliaus tebeaikainama, ne ūma širdi perskrodžiančio kulpinkos žaidza, bet laipsniškai bausiausiai varga, bala, šalti ir beviltė kenčiant. Ant karės lauko staigai mirti: yra ne taip baisi, kaip beviltinis, nepertraukiamas artiniamasis prie savo kapo.

Įsivaizduokime sau šeimyną, kurios tėvas karės lauke galva guldo už rusų ar vokiečių garbė, o jo moteris išgabenta kur į Sibiriją, gi maži vaikeliai nspazistamų žmonių priglaudžiami ir maitinami, bei dengiami, bet kaip ....? Nėra nieko mūsų tėviskėse, nes tikrai kapai riogso ir vėjas pelenus nešioja. Nuo šalčio sustingę lūpos negali nei mandagiai susimylėjimo prašyti. Jau antroji karės meto žiema spaudžia, nieko nekaltus mūsų brolius, seutes. Kadangi mūsų gimtinį kraštą — Lietuvą neapsakoma karė atvėjų-atvėjais nušlavė. Visą, ką žmonelės brangino nuo senelių palikimu, likosi iš jų atimti, arba sudėginta. Mūsų darbtūs žmonės dabar be pastogės, apdriskę, slampinėja lyg kokie nusidėjęliai, ir juji kentėjimu galo nėra, kol motina žemėlė nepriglaudžia jų kapuonia.

Ar mes galime būti belakinių mirčių kaltininkais? Ar mes galime būti kaltininkais badavimo, šalimo ir kentėjimų tų žmonių, tų kūdikii, kurių vangus galėtume prašalinti, vieną kitą vakarą pasidarbuodami, saviems pavargėliams drabužių ir aukų berinkdami? Dirbkime su atsidėjimu, o padarytasai geras mūsų kankinimas bus šaldis užmokesis už mūsų nuovargi. Bent iš dalies, su gražinkime Lietuvai gerovę. Žmoniskumas iš mūsų to reikalauja.“

Toliaus paduodama adresas, kuriuo drabužius reikia siūsti:

Ameriaen Red Cross, Bush Terminal, Brooklyn, New York, From Tautos Fondas (čia parašykite savo miesto vardą, iš kur drabužiai siunčiami). Designated for the Lithuanian War Sufferers in Russia.

Gi laišką su pilnu siunčiamųjų daiktų kaptuosa reikia siūsti: kun. N. J. Petkui, 259 N. 5th St., Brooklyn, N. Y.

PHILADELPHIA, PA.

Vasario 5 d. Kun. J. J. Kaulakis išsiuntė Brooklynan, Bush Terminal, Raudonajam Kryžiui, kuris žadėjo vežti drabužius lietuviams nukentėjusiems nuo karės, 16 skrynių drabužių ir 1 skrynią avalynii. Tai visa svėrė du tūkstančių svarų.

Garbė šv. Kazimiero parapijonams už toki gausų suaukavimą savo artimams, vėrgė esantiems.

Zvirblis.

Redakcijos Atsakymai.

— p. Karkliū: Būtų geistina, kad Tamsta iš savo miestelio idomiesniu naujienų („Zvaigždė“) parašvntum. Pastaroji korespondencija, kaip „Laisvė“ kraustasi Brooklynan, mūsų laikraščiui netinka. Netalbinsime.

Pasveikimas.

Nekaltos aukos,

Kaip daug tūkstančių žmonių dūvybių yra kas metai aukojama per atidėliojamą gydymo arba nerangumą, ir per neusipratimą! Tankiai mes girdime: „Tai yra menkinieks“ arba „tas pereis ir be gydymo“. Nedagalė kartais ir pati savaimi praena, bet kas bus, jei ji nepereis ir išvisvystys į pavojingą neišgydomą ligą? Kiekvienoje nedagalėje, surištoje su netekimu apetito, kitais viduriaš, skaudėjimu arba silpnumu viduriuose, vartok tuojaus Trinerio Amerikoniskąjį Kartaus Vyno Elixira. Jis išvalo ir sustiprina vidurius, pagelbiti grumuliavimui, prashalina nerviskumą ir pagerina apetitą. Kaina \$1.00. Apiekiuose Jos. Triner, Manufacturer, 1333—1339 S. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Nuo neuralgijos, uždegimo ir sutinimo sagnarū ir raumenų skaudėjimų mes rekomenduojame Trinerio Lialmentą. Kaina 25 ir 50 centų, per pačią \$5 ir 60 centų

DIDZIAUSIOS DOVANOS.

Viešiem, kokų dar niekad nebuvo! Taigi pasiskubinkite nes ne visuomet tai bus.

Puiki knyga — šiemetinis kalendorius su daugeliu paveiklų, puikiais apšvaisais ir daugybe kiekvienam naujinių informacijų bei pamokinių. Knyga turi suvirš 400 puslapių ir verta mažiausiai \$1.00, bet parduoda tik už 75 centus.

Kas užsirašys metams „Darbininkų“, „Draugų“ ar „Zvaigždė“, gaus minėtą knygą dovanai, tik už persiuntimą reik pridėti 8 centus.

Kas užsirašys „Vyti“, „Zvirblį“ ar „Eži“, taipgi gaus dovanų knygą.

Kas myli muziką, gali užsirašyti mėnesinį žurnalą po vardu „Muzika“, rašo apie muziką ir dainas. Metams \$3 00.

Visais reikalais kreipkitės per laiškus įdėdami markę ataskymui.

JONAS K. MILIAUSKAS,

120 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Aiškiausia ir geriausia Šviesa

RAYOLIGHT OIL duoda didelę, aišką ir tinkamą šviesą be dūmų ir be smirdėjimo. Jūsų lempa niekuomet nebus aprukus, jeigu jūs vartosit

Rayolight Oil

Dabokite, kad pardavėjas jums duotų tikrą RAYOLIGHT OIL.

Reikalauk jo vardu. Jis sušėdys jums pinigų, nes jis duoda jums didesnę šviesą ir geresnę šviesą.

Visos geriausios kraituvės Pensylvanijos ir Delaware parduoda RAYOLIGHT OIL.

Atminkite vardą RAYOLIGHT OIL.

The Atlantic Refining Company
Visur Pensylvanijoje ir Delaware.

PRANEŠIMAS.

Draugijoms Kuopoms ir Klubams!

Išdirnu visokias KUKARDAS, „BADGES“, GUKUS IR ŽENKLELIUS.

Visokiems piknikams, lėmėnimis ir t. t. Darau visokius medalius ir visokias antspaudus draugystėms.

Ant šėdo parsiuostavimo prisidėmė sampeliu.

A. Strupas

NOVELTY MANUFACTURER
123 Ferry St., Cor. Madison St.,
(2) NEWARK, N. J.

Antanas J Kazlauskas

Dailydė ir Kontraktorius

Stato ir taiso namus, bažnyčias ir tt.

Specjalistas Altorių, Spaviednyčių ir Ambonų dibrime ir Ofisų įrengime.

Apakaitymai už darbą išsiunčiami pareikalavus.

957 Grand St., Brooklyn, N. Y.

JOS. BARNATH

Didžiausia Maspeth'e Krautuvė

Drapanų, Apautuvų ir Mėblių (Forničų)

153 Perry Avenue, Maspeth, L. I., N. Y.

Naudingos ir Pigios Knygeles

Svetimos spaudos, gaunamos Žv." knygyne.

BALSAS Amerikiečių Lietuvių ir Tėva Sventąjį Leona XIII ir gyvenimai dviejų didžiųjų Dievo tarnų, Lietuvių: Kun. Andriaus Rudaminio, Jezavito, ir Kunigaikščio Merklio Gedraičio, Zemaičių Vyskupo

BLAIVININKŲ KNYGELE arba pamokymas apie blaivybę 5

DIENELEI BREKSTANT. Žalvarnio eilės 20

GAMTA — SVEIKATOS SALTINIS. Kam yra nemaloni sveikata? Tečiau retas kuris atskančiai apie ją rūpinasi. Si knygelė suteikia pluošteli reikalingiausių apie sveikatą žinių, todėl yra naudinga kiekvienam 15

GYVOJO Ražančiaus ištatai 5

KIPSAN PINTINEJE ir dvi žuvėjos. Dvi apsakėles 5

MIESTELIO ONUTE. Sulenėjusiems lietuviams apsakymėlis 5

MEILES AUKA. Apsaka iš paskutiniųjų J. Kristaus dienų 5

OBRUSITELIAL. Galerija paveikslų iš maskolių gyvenimo Lietuvoje 25

SVENTŲJI AGNETE. Drama dviejose veikmėse. Labai tinka pasiekaitymui ir lošimui 25

TRUMPAS LIETUVIS APRASYMAS. Su paveikslais. Pamokinantį pasiekaitymai kiekvienam, kurs nori susipažinti bent kiek su savo Tėvyne—Lietuva 25

Laikams ir pinigams siųgti atrašas:

ŽVAIGŽDĖ

3654 Richmond St., Philadelphia, Pa.

Telephone 2713-M Market

M. AKIALIS

Lietuvis Graborius

146 Adams St. Kampas Lafayette St. Newark, N. J.

Parsamdo automobilis ir karietas visokiose progose

Skaityk „Zvaigždė“

Zvaigždės Agentai.

Mr Povilas P. Mikaluskas,
248 W. Fourth St.
So. Boston, Mass.

Mr Iz. Nausedas,
97 33rd str.,
Chicago, Ill.

Mr. K. Jocius,
P. O. Box 166
Sommerville, Conn.

Mr J Kovas,
21 Congress St.
Waterbury, Conn.

Ms. J. Jaroševičia,
1045 Washington Str
Norwood, Mass.

Mr. P. Valukonis,
261 W. Broadway
So. Boston, Mass

Mr. John Naujokaitis,
47 Planet Str.,
Commercial Road,
E. London, England.

Mr. A. Pogožalski,
8054 Sawinski Ave. N. E.
Cleveland, Ohio.

Mr. P. J. Budginas,
4549 S Hermitage ave.,
Chicago, Ill.

Mr. M. Norkūnas,
166 Melrose str.,
Montello, Mass.

Mr. B. Acauskas,
8c Lincoln St.
Brighton, Mass.

Mr. Antanas Žurinkas,
489 Gregory St.
Bridgeport, Conn.

Mr. Cas. Pauksztis,
404 Church Str.
New Britain, Conn.

Mr. J. Kalvelis,
222 Pine St.,
Rumford, Me.

Mr. J. Navadauskas,
Simpson, Pa.

Mr. M. Valkšnoras,
411 Ann St.,
Homestead, Pa.

Mr. Jonas Saucūnas,
41 Johnson st
Bridgeport, Conn

Mr. Vincas Judas,
2319 Brighton ave
Scranton, Pa.

Mr. A. J. Brinias,
71 Pine str.
Meriden, Conn.

Mr. F. Stankus,
957 Jenne Str.
Kenosha, Wis.

Mr. Antanas Ramoška,
514 W. Saratoga St.
Baltimore, Md.

Sąmoninga gaspadinė

visada turi savo namuose boteliuką Dvo Richter'o

PAIN-EXPELLER

Neabejojantis būdas įrinimui nuo skaudėjimo Reumatizmo, persikaldimo, išsinarimo ir tt. Tikras tikslas su pažymėta marke "RICKER" No. 100. Ištulinkite visos apštos arba F. AD. RICHTER & CO. 14-50 Washington Street, New York, N. Y.

Lietuvių Katalkų Savaitinis Laikraštis "DRAUGAS"

"Draugo" sandarbininkų skaikūne yra rimčiausieji ir šymiausieji veikėjai ir rašytojai. Jame paduodama daug žinių iš draugų ir visuomenės judėjimo. Visi dienos klausimai yra svarstomi žiniai ir taisyklai.

Prenumerata Amerikoje: \$2.00 metams, \$1.00 pusmetui; kitose šalyse \$3.00 metams, \$1.50 pusmetui.

Adresuok: Draugas Pub. Co. 1800 W. 46th st., Chicago, Ill.

Lietuvio Doktoras Dr. Ignotas Stankus

1210 S. Broad St., Philadelphia, Pa.

Valandos: 9-11 A. M., 2-4 P. M., 7-8 P. M., 9-11 A. M.

Nedėliomis: 1-4 P. M.

Telefonas: Dicklison 3905 Y.

Prisiuskit Prenumeratą už „Zvaigždę“

Father's Di Ielsi -- Kosulio Gyduolė

yra geriausias vaistas nuo kosulio, šalčio, whooping kosulio, astmos ir kitų ligų turinčių susirūšimą su plaučiais.

Maineriai, kankinami Mainų Dulkių, Parako dūmų ir Astmos aptuėrės pagelba vartodami Fithber Dilelsi's Kosulio Gyduolė. Turį pagyrimus nuo natyrusių mainerių, kaipo geriausias vaistas visokiuose atsitiki miose. PARSIDUODA VIŠOSE AP-TIEKOSE.

Kaina, 35c, 65c. \$1.00

Rekomenduojame taipogi Father Di Ielsi's Grumuliavimui Tonikas, pagerina grumuliavimą, kraują padaro turtingu ir panaikina nemalonų kvapą. Kaina 50 centų.

Father Di Ielsi's 402 Liniment, yra skiriamas nuo reumatizmo, neuralgijos, niketelėjimų šėgėsimu, įstinimū, galvos skaudėjimo ir t. t. Kaina 25c.

REV. MICHAEL DI IELSI' 402 Division Str. Camden, N. J.

L. D. Phone 385

DOMIN. BRAZINSKAS

Visoje Elizabeth'o apylinkėje gerai žinomas

LIETUVIS GRAGORIUS

79-81 Wall Street Elizabethport, N. J.

Pasamdo vežimus ir automobilius Pasivažinėjimui Veselijoms Krikštynoms ir t. t. Patarnavimas visiem be skiriamu Sąžiningas Užganėdinantis Greitas Ir Pigus

LIETUVIAI, VISUOMET KREIPKITES PRIE SAVIŠKIO!

Amerikos Lietuvių Kat. Laikraščiai.

Didesnė! Didesnė! „TIKYBA IR DORA.“

Nuo Naujų Metų eina padidinti. Invarai skaitymo tikėjimui ir dvasiško turinio yra dvigubai tiek, kiek pirma buvo. (Kiekvienas tą laikraštį skaitydamas atras nemaža savo dvasiai paguodos; atras taip pat išaiškinimą visokių abejotimų ir užmetinimų tikėjimo dalykuose).

Laikraštis eina bu kartu į mėnesį.
Kaina liko ta pati: 75 c. metams.
Kas atsiųs už r.c. krasos ženklelį (stampa), gaus vieną numerį pasiūlyti.

Prenumeratą galima siųsti ir krasos ženkleliais.
Adresas: „TIKYBA IR DORA“
1631 W. North ave., Chicago, Ill.

Platinkite „Darbininką“

„DARBININKAS“ yra leidžiamas Lietuvių Darbininkų Sąjungos.
„DARBININKAS“ eina tris kartus į savaitę; utarninkais ir ketvergais—4 puslapių; subatomis—8 puslapių.
„DARBININKAS“ kaštuoja metams \$3.00; pusei metų—\$1.50.
„DARBININKAS“ už 1 dolerį eina per keturis mėnesius.
„DARBININKO“ subatini numerį galima užsisakyti akirium.

Metams \$1.50—pusei metų—75 c.
„DARBININKAS“ apsimta būti lietuvių draugijos organu.

Draugijų nariams eiti subatomis—8 puslapių—numeris už \$1.00 metams. Tik salyga,—kad visi nariai; imti laikraštį ir imokėtu po \$1.00. Mokesnį galima butų su mokėti ir kas pusmetis—po 50 centu.

Kas iš narių tokios draugijos noretų turėti visus tris savaites numerius—turėtų dar primokėti metams \$1.25 arba iš viso jam atsiųsti „DARBININKAS“—\$3.25.

Adresas: „DARBININKAS“
242 W. Broadway, South Boston, Mass.

Jeį trokšti apšvietos

Ir sveiko maisto savo protui, tai skaityk dvasiavatinį ilustruota jaunimo laikraštį „VYTI“

„VYTIS“ yra vienatinis ir pirmutinis jaunimo laikraštis Amerikoje.

„VYTYJE“ telpa geriausi raštai mūsų jaunų rašytojų, literatu ir studentu.

„VYTYJE“ rasi žinučių iš Amerikos bei Lietuvos jaunomėnės gyvenimo.

„VYTIS“ leidžiamas tautiška—katalikiškoje dvasioje.
„VYTI“ leidžia Lietuvos Vyčių jaunimo organizacija.
Metam „VYTIS“ kanoija \$1.50, pusemetiui 75c.

L. Vyčių organizacijos nariams „VYTIS“ siunčiamas už mėnesines mokeskis.

Prisiekus savo antrašą ir už 2 c. ženklelį, o viena numeri pažūrėjimui prisiemusi veilti.

Visais reikalais kreipkitės:

„VYTIS“
731 West 18th St., Chicago, Ill.

Jeigu nori turėti gerą ir pigų laikraštį užsirašyk

„Santauka“

„SANTAUKA“ išėina kiekviena petničia 4-rių pusl., didelio formato ir kainuoja metams tik \$1.00, pusei metų 65 c. Kitose viešpatystėse metams \$1.50 pusei metų 85c.

„SANTAUKA“ paduoda naujausias žinias netik iš karės lauko, bet ir iš viso pasaulio.

„SANTAUKA“ talpina pamokinančius straipnius, poezija, vaizdelius ir satyra.

„SANTAUKA“ eina katalikiškoje tautiškoje dvasioje.

Pasiūrijėjimui vieną numerį siunčiame dykai „SANTAUKA“

2120 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

Lietuviai!

pasiskubinkite užsisakyti „ZVIRBLI“ juokų ir satyros mėnesinį laikraštį, kurs yra jau žiniai padidintas ir metams prėkioja tik 1 doleris.

„ZVIRBLIO“ redakcoijoj galite užsisakyti ir garu Anglijos „EZL“ kurs metams prėkioja 75 c. Kas „ZVIRBLI“ prisiek 1 dol. ir 50 c., tas per istisus metus gaus „ZVIRBLI“ ir „EZL“.

Adresas: „ZVIRBLI“, Box 576, Forest City, PA.

KATALIKIŠKŲ LAIKRAŠČIŲ PRIETELIAMS.

Pagal įvykusios sutarties tarp katalikiškų laikraščių leidėjų pranešame šit ką: Tiems, kurie užsisakys per katalikiškų laikraščių agentūras daugiau, negu vieną laikraštį — bus daromos žymios nuolaidos. Kuo daugiau kas užsisakys laikraščių, tuo didesnė bus padaroma nuolaida.

1) „Draugas“ — \$2.00, „Zvaigždė“ — \$2.00.	
Užsakant abudu	\$3.25
2) „Draugas“ — \$2.00, „Darbininkas“ — \$3.00. Abudu	\$4.00
3) „Zvaigždė“ — \$2.00, „Darbininkas“ — \$3.00. Abudu	\$4.00
4) „Draugas“, — „Zvaigždė“ ir „Darbininkas“ —	
Visi kartu	\$5.25
5) „Zvaigždė“ — \$2.00 ir „Tikyba ir Dora“ — 75c. Abudu	\$2.25
6) „Draugas“ — \$2.00 ir „Tikyba ir Dora“ — 75c. Abudu	\$2.25
7) „Tikyba ir Dora“ — 75c. ir „Darbininkas“ — \$3.00. Abu	\$3.00
8) „Draugas“, — „Zvaigždė“, „Darbininkas“, „Tikyba ir Dora“ — Visi	\$5.75
9) „Draugas“ — \$2.00, „Vytis“ — \$1.50. Abudu	\$2.75
10) „Draugas“ — \$2.00, „Zvaigždė“ — \$2.00, „Vytis“ —	\$4.00
— \$1.50. Visi	\$4.00
11) „Draugas“, „Zvaigždė“, „Vytis“, „Tikyba ir Dora.“	
Visi	\$4.50
12) „Darbininkas“ ir „Vytis.“ Abudu	\$3.75
13) „Tikyba ir Dora“ ir „Vytis.“ Abudu	\$1.75
14) „Draugas“, „Zvaigždė“, „Tikyba ir Dora“, „Vytis“ ir „Darbininkas“	\$6.50
15) „Draugas“ \$2.00, (arba „Zvaigždė“) ir „Zvirblis“ —	\$1.00. Abudu
16) „Tikyba ir Dora“ ir „Zvirblis.“ Abudu	\$1.50
17) „Vytis“ ir „Zvirblis.“ Abudu	\$2.00
18) „Darbininkas“ ir „Zvirblis.“ Abudu	\$3.25
19) „Draugas“, „Vytis“, „Zvirblis.“ Visi	\$3.50
20) „Draugas“, „Zvaigždė“, „Tikyba ir Dora“ ir „Zvirblis.“ Visi	\$4.25
21) „Draugas“, „Zvaigždė“, „Tikyba ir Dora“, „Darbininkas“, ir „Zvirblis.“ Visi	\$6.25
22) „Draugas“, „Zvaigždė“, „Tikyba ir Dora“, „Darbininkas“, „Vytis“ ir „Zvirblis.“ Visi	\$7.25

Kurie per „ZVAIGZDES“ redakcoija nori užsimokėti už kelių katalikiškų laikraščių prenumeratą, tai gali gauti už viršminėtas kainas:

A. MILUKAS & CO.

3654 RICHMOND ST. PHILADELPHIA, PA.

„Pažanga“

Literaturos, Mokslo, Politikos ir Visuomenės mėnesinis žurnalas.

„PAZANGA“ leidžia tautiška krikščioniškoje pakraipovje.

„PAZANGOJ“ nuolatai vedami šie skyriai: a) Politikos ir Visuomenės Dirva kitur ir pas mus. b) Kriaičiai c) Invarius Straipsniai, d) Mokslo ir Išradimai, e) Literatūra ir Dailė, f) Bibliografija ir Kritika, g) Lietuvių Spaudos Apžvalga, h) Juokai ir Satyra.

„PAZANGAI“ sandarininkauja žymiausi kaip Amerikos taip ir Europos literatūrai, publicistai, visuomenės veikėjai, įvairių mokslų žinovai ir tyrinėtojai.

„PAZANGOJ“ talpinamos iliustracijos ir karikatūros.

„PAZANGA“ yra 48 puslapių didelio formato.

„PAZANGA“, metams kainuoja tik \$3.00. Pusei metų \$1.50. Pateiktai numeriai 25c.

„PAZANGA“ galima gauti visuose knygynuose ir pas laikraščių pardavinėtojus.

Prisauk 95c. krasos ženkleliais, o gausi viena numeri pažūrėjimui.

Adresuokite:

„PAZANGA“, 1800 W. 46th st., Chicago, Ill.

„Tautos Rytas“

mėnesinis Blaivininkų laikraštis 16 puslapių didumo. Kainuoja metams tik 50c. Adresas:

REV. J. VALAITIS
28 Cherry Str. Shamokin, Pa.

Kun. J. Zebrio (Debesylo) veikalėliai: APIE SOCILJA LISTU MEILE ir APIE SOCILJALISTU LIUOSYBE — labai naudingi ir smagūs skaitymai. Patartina visiems lietuviams, kurie da tu knygelių neskaite, pasirūpinti kavenkiaus jas ir savo namus parsisizdinti iš „Zvaigždės“ knygyno:

„Zvaigždė“

3654 Richmond str Philadelphia, Pa.

Mato Miluko

SPAUSTUVĖ

Atlieka įvairiausius spaudos darbus.

Apekaitymai už darbą sutelkiami taipogi per laišku ant kiekvieno pareikalavimo.

Syku čia įsteigta

„Zvaigždės“ Skyrius

kuriame galima atlikti visokius reikalus, paduoti apskelbimus, užsisakyti laikraštį ir t. t.

416 Hooper St., Brooklyn, Y. N.
Kur sueina Grand St. ir Grand St. Extension.
(Arti Union Ave.)

IZIDORIAUS NAUSIEDO

Didžiausias Lietuviškas Pinigų Siuntimo

Bankinis Kontoras

917 - 33-rd St., Chicago, Ill.
Tel. Yards 2705

Parduodame laivakortes ant visokių lialy į krajų ir iš krajuos.

Siunčiame pinigus į visas dalis svieto greičiau ir pigiau, už visus kitus agentus Amerikoje.

Užlaikom didžiausią krautuve vyriškų drabužių, žoverių ir skrybėlių; turime didelį departamentą aukštesnių dalykų: laikrodžių, žiedų, spilių, ir tt. Drauge užlaikom didelių skyrių visokių knygų: maitaknygių, istorijų, poezijų ir tt. Norėdamas ką pirkti pirmiausia atėik pas mus, o bus užgaudintas.

Jeį UŽGANEDYSIM — pasakyk kitiems.
Jeį NEUŽGANEDYSIM — pasakyk musis.

Draugiju atidai

Viską ko organizacijos reikalauje no mažiausio ir pigiausio ženklelio iki puošiausios Karėnos arba Vėliavos.

Nuo menkiausio guzikučio iki Pukiausio aukšnio medalio. Visą atliekame pigai ir gerai, ir jau užganėdinom tūkstančius draugiju.

Naujos draugiju reikalaukit sampilų, o senos pasiūskit savo vieną seną ženklelį arba šarpa, o mes ant paskirto laiko darba atliekime.

VISUOMET SU PATARNAVIMU.

M. A. NORKUNAS,
166 Melrose Str. Montello, Mass.

Nauja Knygelė.

Visame pasaulyje garsi Belgų Kardinolo Mercier gromata apie „Tikrą Patriotizmą ir Išlaikymą“ atspausa knygutės formoje (su Kardinolo paveikslu), gaunama „Zv.“ redakcoijoje (3654 Richmond St., Philadelphia, Pa., ir 416 Hooper St., (ties Grand St. Extension) Brooklyn, N. Y. Kaina tik 5c, 12 egzempliorių už 40c., 50 egz. už \$1.50, 100 egz. už \$2.50.

Adresuokite:

„Zvaigždė“

3654 Richmond St., Philadelphia, Pa.
arba
416 Hooper St. Brooklyn, N. Y.

Katalogas Knygų

Kun. A. Miluko išleistų

Apeigos Rymo katalikų Bažnyčios. Lenkiškai parašė kun. J. Lunkevičius. Vertė Gerutis. Antra laida. Shenandoah, Pa., 188 pusl.	60
Antanukas. Apsysaka B. Pruso. Vertė Selimas. Antra laida. Shenandoah, Pa., 40 pusl.	15
Majoro Vuovis. Apsysaka iš lietuvių gyvenimo. Parašė Jonas Kmitas. Shenandoah, Pa., 68 pusl.	15
Biurokratai. Apsysaka iš paskutinių atsitikimų Lietuvoje. Parašė Jonas Kmitas. Shenandoah, Pa., 79 pusl.	25
Gyvačių Karalius. Ir kitos apysakėlės. Parašė Ksaveras Vanagėlis. Shenandoah, Pa., 81 pusl.	10
Iš daktaro pasakojimų. Rudens diena. Sulaukė. Parašė Satrijos Ragana. Shenandoah, Pa., 69 pusl.	25
Iš vakarės gret Lemano ežero. Parašė kun. M. Morauskis. Vertė Gerutis. Shenandoah, Pa., 179 pusl.	75
Kova ties Zalgrivais. Istoriska drama keturiuose aktuose. Parašė Savasis (Dr. V. Pietaris) Shenandoah, Pa., 81 pusl.	25
Kunigo gimine. Parašė J. Gerutis. Shenandoah, Pa., 68 pusl.	20
Kaip Elizutė praleido šv. Jono dieną. Parašė P. D. Shenandoah, Pa., 68 pusl.	20
Krasauninkas—Laizybos—Dievo žmonės. Parašė Ksaveras Vanagėlis. Philadelphia, Pa., 28 pusl.	10
Kardinolo Mercier gromata apie Patrijotizmą ir išlaikymą	5
Kun. Dr. M. Gustaičio, Du laišku iš Kelionės Kun. Dr. M. Gustaitis	5
Laisvės Metu. Apsysaka iš paskutinių atsitikimų. Parašė Antanas. Seinai, 1908 m. 187 pusl.	75
Lietuviškas Albumas. Dalis I. Istoriskos ir šiaipjau Lietuvos vietos. Parengė ir išleido kun. A. Milukas Shenandoah, Pa.,	75
Lietuviškas Albumas. Dalis II ir III. Lietuvos raštininkai, žymiausi vyrai ir t. t. Parengė ir išleido kun. A. Milukas.	1.50
Lietuviškos Pasakos. Spaudon parengė Dr. J. Basanavičius. Didelio formato knyga, 362 pusl.	1.50
Laiškai iš Kelionės po Palestiną. Kaštais kun. Antano Miluko. Shenandoah, Pa. 94 pusl.	50
Moterystė ir šeimyna. Iš vokiškos kalbos vertė J. Gerutis. Philadelphia, Pa., 41 pusl.	50
Mūsų Socijalistai. Apsysaka iš paskiausių Lietuvoje atsitikimų. Parašė Jonas Kmitas. Shenandoah, Pa., 67 pusl.	15
Melagiu Dėdė. Vaizdelis iš Dūkų gyvenimo. Parašė Ksaveras Vanagėlis. Shenandoah, Pa., 27 pusl.	10
Mūsų Išganytojas Jezaus Kristaus gyvenimas. Naujas pataisytas išleidimas. Shenandoah, Pa., 209 pusl., su paveikslais.	75
Nekaltybė. Iš vokiško vertė J. Gerutis. Shenandoah, Pa., 89 pusl.	35
Pamokslai be kunigo. Pamokslai ir evangelija kiekvienam nedėdieniui. Parašė J. Gerutis. Shenandoah, Pa., 214 pusl.	1.00
Pasakyk Matuše! Agnieška, Ant Garlaivio. Trijs Satrijos Raganos apysakėlės.	15
Pradžią ir išplėtimą Katalikų Tikėjimo. Parašė Vyskupas M. Valandis. Reikalingiausias kiekvienam lietuviui-katalikui knyga. Shenandoah, Pa., 285 pusl.	1.00
Paklydėliai. Kun. J. Geručio. Antras leidimas. „Zvaigždė“ skyrėms, 416 Hooper Str., Brooklyn, N. Y.	10
Algimantas arba Lietuvių 13-ame šimtmetyje. Istoriska apysaka. Parašė Dr. V. Pietaris. Penki tomai. Shenandoah, Pa., 248 pusl.	3.50
Anima Vilis. Marės Radzevičiūtės apysaka. Jono Montvilos vertimas. Antra laida. Shenandoah, Pa., 162 pusl.	75
Fabiolė arba Bažnyčia Katakumbose. Kardinolo Wiseman'o. Vertė Vytautas. Shenandoah, Pa., 354 pusl.	1.00
Iš kelionės po Europą ir Aziją. Parašė Prancišius Julė. Philadelphia, Pa., 380 pusl., 102 iliustracijos (paveikslai); Audeklo aparais	2.00
Skuros aparais, panausnotais kraštais	3.50
Ne Mieste Laimė. Prancišiuskai parašė Pierre L'Ermitė. Lietuviškai vertė Prancišius Julė. Shenandoah, Pa., 206 pusl.	1.00
Siapas ir anapus grabo. Parašė J. Gerutis. Shenandoah, Pa., 210 pusl.	50
Sodžionių Teologija. Parašė J. Gerutis. Gražiausia lietuviška kalba šioje knygoje išdeytas visas Katalikų Teologijos mokslas. Shenandoah, Pa., 285 pusl.	1.00
Sventųjų Gyvenimai. Skaitymai kiekvienam metu dienai. Su paveikslais. Spaudon parengė kun. A. Milukas. Visi keturi tomai	3.00
Dritasis audeklo aparais	3.50
Skuros aparais, panausnotais kraštais	5.00
Vaišniū Eilės. Su velionio plačia hijografija ir paveikslu. Philadelphia, Pa., 1912. 187 pusl.	75

Našlaičiai. Likimas tuos šeimos. Vertė P. Str. Shenandoah, Pa., 81 pusl.	15
Pūkta Dvasia. Latviškai parašė Rudolfs Blaumanis. Lietuviškai vertė Ildargas. Shenandoah, Pa., 73 pusl.	25
Patrimpo Laiškai. Parašė K. A. K. Kun. A. Miluko leidimas. „Zvaigždė“ Spautuvėje. Shenandoah, Pa., 1907 m.	60
Susukaldėliai. Vazdelis iš mūsų sodiečių gyvenimo. Parašė J. Gerutis. Shenandoah, Pa., 62 pusl.	20
Socijalistai. Kas jie? Iš kur atsirado? Ko nori? Parašė kun. A. Civiņskas. Shenandoah, Pa., 124 pusl.	10
Saulėi nusileidžiant. Iš mūsų Karionės. Kašėdų vakaras. Satrijos Raganc. apysakėlės. Shenandoah, Pa., 62 pusl.	15
Steponaičio Raštai. Filnas pomirtinis. velionies raštų (eilėmis ir proza) išleidimas. Tvardė Liudas Gira. Kaunas, 1912. 121 pusl.	1.00
Trumpas Katekizmas	10
Valdimierius. Graži apysakėlė. Shenandoah, Pa., 47 pusl.	10
Užsiekant angėliai minėtas knygas reikia kreiptis šiuo adresu:	
“ZVAIGŽDĖ”	
3654 Richmond Str. Philadelphia, Pa.	
416 Hooper Street, arba Brooklyn, N. Y.	

Profesorius S. Rakauskas

Pabaigęs muzikos konservatoriją New York'o mieste, duoda smuiko lekcijas ant pianino, smuiko ir visų pušiamų instrumentų savo rezidencijoje. Išimtinuose atsitimuose gali atsilankyti ir mokinių namus ir ten duoti reikala jomas lekcijas.

Kreipkitės a-meniškai arba per laiškus šiuo adresu:

PROF. S. RAKAUSKAS,
94 Clinton Ave., Maspeth, L. I., N. Y.

Pirmutinis Lietuviškas New York'e UZEIGOS NAMAS arba HOTELIS

LIETUVIAI KREIPKITES PAS ŠIAVUOSIUS

Mes patalpinam, kad butinai yra reikalinga lietuviams New York'e UZEIGOS NAMAS. Tai mes ir įsteigėm šio užeigos namą, kuris randasi po numeriu 498 Washington Str., kampas Spring St., New York City. Būsimas keliautojai, kurie manot keliauti į Lietuvą, nepamirškite atsilankyti į mūsų užeigos namą, o gausite saulinius patarimus. Mes pasitinkam New York'e pasakiusius, pribuvusius iš kitų miestų. Buteliam jiems nakvynei ir parūpinam pasportus konsulo.

PARDUODAM LAIVAKOTES ant drūbiausių ir geriausių arniavijų už pigiausią kainą iš Lietuvos ir Lietuva. Siūdom ir šeimoms pilnus viešpatyčių.

Darom daviermasis pigias kaip kiti. Reikalingi laivakortų kainą, pažymėdamas iš kur ir į kur nori važiuoti. Modifiku kreipitis pas mus su vieškinis reikalais į arnyklaus jums ofisais ar per laiškus.

Ger. J. Bartauskas & Co.

498 Washington St. NEW YORK, N. Y.
416 Hooper St. Prie Grand St. Ext. BROOKLYN, N. Y.
261 W. Broadway SO. BOSTON, MASS.

J. P. BUDGINAS

BANKINIS KONTORAS

Šiuožia Pinigus į visus kraštus svieto greitai ir pigiai. Parūpoda Laivakortes ant geriausių laivų; Išmano Pinigus visų kraštų svieto, kaip tai: rublijus, markius, kronus, dolerius ir t. t. Apsaugoja daiktus ir budinkas nuo bgnies. Užlaiko Krautuvų Knygų, Popierių, Abrožų ir kitokių bažnytinių daiktų. Pas galima užrašyti laikraštį „Zvaigždė“. Ateikite persitikrinti

4549 So. Hermitage Ave., CHICAGO, ILL

Didžiausia Krautuvė

Vieškos įpilis lietuviškų ir lenkiškų knygų, auksinių, sidabrinų ir aukso auksidabrinų, teisi visokių religinių daiktų. Kas nori persitikrinti, tegul prisidžia 10c. stampomis, o aplaitys mano dideli katalogai, kokio iš vienas iš lietuvių iki kelioliktų.

Kas užsirašs pas mane „Zvaigždė“, tas gaus knygtį „Basanavičiaus pasakos“ vertės \$1.50, arba by kokią iš mano katalogo knygtį, vertės 1 dol., d o v a n a i. Visų senas palpatamas

Povilas P. Mikalauskas,
248 W. Fourth St., So. Boston, Mass.

F. R. BOGDAN

bažnyt. paveikslų tepliorius - artistas

Malevoja paveikslus altoriams, taipogi artistiškai dekoruoja viduri bažnyčių.

Darbas gvarantuotas.

F. R. Bogdan

162 Washington Ave., Newark, New Jersey

“ZVAIGŽD SPAUSTUVE

ATLIEKA VISUS DRUKORIS! DARBUS GERALI, PIGIAI IR G

DRUKUOJA: KNYGAS, CIRCULIORIUS, TIKIETUS, KONSTITUCIJAS, VISITING IR BUSINESS CARDS, UKAZAVIETIMUS, VESSELJŲ, KOPERTUS, LAISKUS IR T. T.

KAS DARBA PAVES. NESIGRAUD

Kreipkitės ant adresos:

3654 Richmond St Philadelphia, Pa

Susivienijimas Lietuvių R. Kat. Amerikoje

Yra -

Gyvam Džiaugsmais! Sergančiam Viltis! Mirstančiam Ramybė!

Tūkstančiai Lietuvių—Katalikų priguli prie šios organizacijos ir tūkstančiai kas metai prisirašo naujų narių. Bet gal dar pats, gerbiamas skaitytoju, apie šią organizaciją nežini girdėjęs, o jei ir girdėjęs, tai gal nepamastė, kas ji yra ir delko pats neprisirašė?!

Štai kas šioji organizacija yra ir ką ji duoda:

- 1) Apsaugoja narių gyvastį ir moka pomirtines \$150.00, \$250.00, \$500.00, \$750.00, \$1000.00.
- 2) Moka pašėpas nariams-ligoniams kas savaitė po \$3.50, \$7.00, \$10.50, \$14.00.
- 3) Selpia neigalinčius narius ir našlaičius.
- 4) Skleidžia apvėtieta, išleidinėja gerus raštus ir dalina nariams veltu (dovanai).
- 5) Platina dorybę, suteikiant patarimus ir nurodymus tikėjimo ir auklėjimo dvasios reikaluose.
- 6) Rūpinasi Lietuvių Tautos reikalais, remia pinigiskai ir moraliskai visokias lietuvių kultūriškas įstaigas ir t. t.

Instojimas į S.L.R.K.A. pigus. Mėnesinis mokeskis lengva. Norėdami gauti platesnes informacijas, kreipkitės į vietines kuopas, kurios randasi kuone visur po visą Ameriką, kur tik lietuvių apsigyvenę, arba tiesiai pas Centro Raštininką šiuo adresu:

J. S. VASILAUSKAS
112 North Greene Street Baltimore, Md.

Dr. W. J. WINTERS

Daktaras ir Chirurgas pabaigęs daktarystės mokslus Jefferson Medical College'je su pagarbą Specialistas akių ligoms, nosies ir gerklės. Gydo pasekimingai moterų ligas.

OFISAS: 110 W. Oak str., netoli S. Jerdin st. SHENANDOAH, PA

Geriausius budas dėl trimono

Neturi stokuot nei vienam mame Dėm daktarui

PAIN-EXPELLER

Jau nuo 50 metų yra vienas iš numylėtų naminių būdų gausi letuviniams ir visame pasauli.

Tikras tikras su padaryta marke "IKARA"

Pa. ir 50c. Istoriskos. Visas apšiekos arba 1 dol. 50c. F. A. DENTON & CO. 72-80 Washington Street, New York, N. Y.

Kaina atskiro tomo 50c. Visi 5 tomai aykui \$2.50

“Zvaigždė”
3654 Richmond St. Philadelphia, Pa